

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

ผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ที่ผู้วิจัยได้ทบทวนสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 หัวข้อคือ 2.1) คำจำกัดความของลิงค์และเพศ 2.2) ความหมายแฝงของลิงค์ 2.3) ความเป็นมาของลิงค์ในภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียน 2.4) ลิงค์ในระบบวากยสัมพันธ์ในภาษาฮินดีและเยอรมัน 2.5) แนวคิดที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการมองโลก

2.1 คำจำกัดความของ "ลิงค์" และ "เพศ"

คำว่า "ลิงค์" ซึ่งผู้วิจัยใช้ในงานวิจัยนี้มีความหมายตรงกับคำว่า gender ในภาษาอังกฤษ หมายถึงประเภททางไวยากรณ์ซึ่งปรากฏในภาษาบางภาษาดังจะอธิบายโดยละเอียดต่อไป ต่างจากคำว่า "เพศ" ซึ่งผู้วิจัยใช้ในความหมายตรงกับคำว่า sex หมายถึงความเป็นหญิงหรือชายทางชีววิทยาของสิ่งมีชีวิต

ในภาษาอังกฤษคำว่า gender นอกจากจะใช้กันในทางไวยากรณ์แล้วยังใช้กันอย่างกว้างขวางในสาขาวิชาภาษาศาสตร์สังคมด้วย เชมเบอร์ส (Chambers, 1995) ให้คำอธิบายว่า gender หมายถึงบทบาททางสังคมของบุคคลที่มีรากฐานมาจากเพศของผู้นั้น ก่อขึ้นมาด้วยการขัดเกลาทางสังคม เช่นบทบาทในการเลี้ยงดูลูกมีรากฐานมากจากความเป็นเพศหญิงของแม่ที่สามารถให้นมแก่ลูกได้ อันเป็นความหมายที่ต่างไปจากเมื่อใช้ในทางไวยากรณ์ ซึ่งเชมเบอร์สอธิบายว่าเป็นการจำแนกค่านามออกเป็นกลุ่มโดยสมมุติขึ้น (arbitrary) อันปรากฏในภาษาหลายภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาในตระกูลอินโดยูโรเปียน แสดงออกโดยการเติมหน่วยคำเติม (affix) ลงที่ค่านาม และอาจมีการแจกรูปตามของหน่วยต่างๆในหน่วยสร้างของค่านามนั้น ส่วนคำว่า sex นั้นใช้ในความหมายเดียวกันทั้งในวากยสัมพันธ์และภาษาศาสตร์สังคม เชมเบอร์สอธิบายว่า หมายถึงความเป็นหญิงหรือชายในแง่ชีววิทยาของบุคคลที่ก่อขึ้นตั้งแต่ยังเป็นทารกในครรภ์และติดตัวผู้นั้นไปจนตาย

เนื่องจากวิทยานิพนธ์นี้ไม่เกี่ยวกับบทบาทของชายและหญิงในสังคม ผู้วิจัยจึงจะใช้คำว่า gender หรือลิงค์ในความหมายทางไวยากรณ์เท่านั้น ส่วนคำว่า sex หรือเพศก็ได้เหมือนกับที่เชมเบอร์สจำกัดความไว้

อนึ่ง คำว่า "ลึงค์" ที่ผู้วิจัยใช้ดูเหมือนจะตรงกับคำว่า "ลึงค์" ที่พระยาอุปกิตศิลปสารใช้ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2531) กล่าวว่า "ลึงค์" แปลว่า เพศ และว่า ลึงค์ เป็น 1 ใน 8 ของระเบียบด้อยคำในภาษาไทย อันประกอบด้วย 1. บุรุษ 2. ลึงค์ 3. พจน์ 4. การก 5. มาลา 6. กาล 7. วาจก และ 8. ราชศัพท์

พระยาอุปกิตศิลปสารให้คำนามในภาษาไทยมีลึงค์เช่นกัน จัดแบ่งออกได้ดังแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2.1 ลึงค์ในภาษาไทยตามแนวทางของพระยาอุปกิตศิลปสาร

คำนามที่มีเพศพรรณคือคำนามที่เป็นชื่อคน สัตว์ หรือมีสาขาทิวดาที่นิยมว่ามีเพศเป็นชายหรือหญิงได้ คำนามที่มีเพศพรรณแบ่งได้อีกเป็น 3 ลึงค์ตามเพศคือ

1. पुलลึงค์ คือเพศชาย เช่นคำว่า ราชา พ่อ นู
2. สตรีลึงค์ คือเพศหญิง เช่นคำว่า ราชินี แม่ ย่า
3. อลึงค์ คือเพศไม่กำหนด เช่นคำว่า เทวดา คน สัตว์

ส่วนคำนามที่ไม่มีเพศพรรณคือคำนามที่ไม่ปรากฏว่าเป็นชายหรือหญิง ได้แก่คำนามที่ไม่มีวิญญาน คำนามประเภทนี้ทุกคำจัดเป็น นปุงสลึงค์ เช่นคำว่า ดิน น้ำ ลม ไฟ

¹ พระยาอุปกิตศิลปสารมิได้อธิบายว่าคำว่า "เพศพรรณ" และ "เพศ" แตกต่างกันหรือไม่ แต่จากการตีความ ผู้วิจัยคิดว่าพระยาอุปกิตศิลปสารใช้คำทั้ง 2 ในความหมายเดียวกัน

พระยาอุปกิตศิลปสาร (หน้า128) ยังได้สรุปเกณฑ์การกำหนดลึงค์ให้กับคำนามไว้ด้วยว่า“ลึงค์ในภาษาไทยต้องสังเกตเนื้อความของศัพท์เป็นใหญ่...การกำหนดลึงค์ในภาษาไทยเราต่างกับภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งกำหนดตามรูปศัพท์ เช่น คำ ทาร (เมีย) มาตุคาม (หญิง) เขากำหนดเป็น पुलลึงค์ตามรูปศัพท์ และคำ ศาลา ธรณี คงคา เป็นสตรีลึงค์ ตามรูปศัพท์เหมือนกัน ดังนี้ เป็นต้น แต่คำเหล่านี้เมื่อตกมาในภาษาไทยแล้ว ต้องกำหนดลึงค์ตามเนื้อความ ดังกล่าวแล้ว”

ในหลายๆภาษา มีการจำแนกคำนามออกเป็นกลุ่มต่างๆ แต่ไม่ใช่ว่าภาษาที่มีการจำแนกคำนามออกเป็นกลุ่มจะหมายความว่าภาษานั้นมีลึงค์เสมอไป คอร์เบต (Corbett, 1991) กล่าวว่า การจะเรียกการจำแนกคำนามออกเป็นกลุ่มว่าลึงค์หรือไม่นั้น มักจะขึ้นอยู่กับว่าภาษาที่กำลังศึกษาอยู่เป็นภาษาในตระกูลใด เช่นถ้าเป็นภาษาในตระกูลอินโดยูโรเปียนก็จะวิเคราะห์ให้เป็นลึงค์ แต่ถ้าเป็นภาษาในกลุ่มบันตู (Bantu) ก็จะวิเคราะห์ให้เป็นกลุ่มคำนาม (noun class) นอกจากนั้นคำนามที่อยู่ในลึงค์เดียวกันยังจำต้องอยู่ในกลุ่มของการแจกรูป(class of agreement) แบบเดียวกันด้วย

เกี่ยวกับเรื่องนี้ซาลิซญาก (Zaliznjak, 1964 อ้างใน Corbett, 1991:55-57) กล่าวว่า คำนาม 2 คำจะอยู่ในกลุ่มของการแจกรูปกลุ่มเดียวกันได้ก็ต่อเมื่อคำนามทั้ง 2 คำนั้นมีการแจกรูปไปเป็นแบบเดียวกันในทุกๆเงื่อนไข ดังตัวอย่างภาษาฝรั่งเศสต่อไปนี้

1	un grand garçon
	a big boy
2	un grand jardin
	a big garden
3	une grande femme
	a big woman ²
4	une grande fleur
	a big flower

นามวลีทั้ง 4 นี้อยู่ในเงื่อนไขเดียวกันคือเป็นเอกพจน์ มีคุณศัพท์ grand 'big' ในนามวลี มีคำนำหน้านามไม่ชี้เฉพาะ un 'a' ใน 1 และ 2 มีรูปของคำนำหน้านาม และคุณ

² ซาลิซญากให้คำแปลของคำ "femme" ไว้ว่า "girl" แต่ที่ถูกต้องแล้วคำนี้ควรจะแปลว่า "woman"

ศัพท์ที่เหมือนกัน และแตกต่างกันจาก 3 และ 4 ไม่ว่าเราจะเปลี่ยนเงื่อนไขไปเป็นอื่นเช่น เปลี่ยนคุณศัพท์เป็นคำอื่น เปลี่ยนคำนามให้เป็นพหูพจน์ การแจกรูปของหน่วยอื่นๆเช่นปัจจัยท้ายคำคุณศัพท์ คำนำหน้านามไปตามคำนาม garçon และ jardin ก็ยังคงตรงกัน คำนาม 2 คำนี้จึงเป็นสมาชิกของลิงค์เดียวกัน (คือปลุลิงค์) ในขณะที่การแจกรูปของหน่วยอื่นๆตามคำนาม femme และ fleur ก็ยังคงตรงกันในทุกเงื่อนไขและต่างไปจากกลุ่มของคำนาม garçon และ jardin เราจึงจัด femme และ fleur ให้อยู่ในอีกลิงค์หนึ่ง (คือสตรีลิงค์) ในแต่ละลิงค์ก็ยังมีสมาชิกเป็นคำนามอื่นๆอยู่อีกมากมาย ดังนั้นจึงอาจจะสรุปได้ว่าชาติขงภาษาแบ่งลิงค์และกลุ่มของคำนามออกจากกันด้วยการที่ลิงค์ทำให้หน่วยอื่นๆที่เป็นตัวบ่งชี้ลิงค์ในประโยคต้องแจกรูปไปตามลิงค์ ส่วนกลุ่มของคำนามเป็นเพียงการจำแนกคำนามออกเป็นกลุ่มต่างๆ โดยที่ไม่มีผลทำให้หน่วยใดในประโยคต้องแจกรูปไปตามกลุ่มนั้นๆ

นอกจากนี้ก็ยังมียุคที่จัดประเภทของการจำแนกคำนามต่างออกไปอีก ชูบิน (Zubin, 1992) กล่าวว่า การจำแนกคำนามมี 2 ประเภท คือการจำแนกเป็นกลุ่มคำนาม (noun class) และการจำแนกออกเป็นกลุ่มลักษณนาม (numeral classifier) อันเป็นลักษณะร่วมในภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งภาษามายัน (Mayan) ในแถบอเมริกากลาง การจำแนกคำนามออกเป็นกลุ่มลักษณนามและกลุ่มคำนามมีความแตกต่างกันดังนี้

1. กลุ่มคำนามจะก่อให้เกิดหน่วยประกอบนามวลีเช่น คำกริยา คุณศัพท์ในกริยาวลี (predicate adjective) ตัวบ่งชี้สถานที่ (locative deictics) หรือสรรพนามมีการแจกรูปไปตามสมาชิกในกลุ่มคำนามแต่ละกลุ่ม

2. กลุ่มคำนามได้มีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ (grammaticalization) ในระดับที่มากกว่ากลุ่มลักษณนาม ระบบของคำไวยากรณ์เป็นระบบปิด (closed system) จำนวนสมาชิกในระบบจะมีอยู่จำกัด และตายตัว ตัวอย่างเช่นคำบุพบทมีสมาชิกอยู่จำกัด เช่น บน หลัง หน้า ใน นอก จาก ก่อน ในเมื่อกลุ่มคำนามก็เป็นระบบปิดเช่นกัน จำนวนสมาชิกของกลุ่มคำนามในภาษาใดๆก็ตามจึงมีอยู่จำกัดหรือตายตัว เช่น ในกรณีที่จำแนกคำนามออกเป็นลิงค์ต่างๆ ก็มักจะมีสมาชิกเป็นเพียงลิงค์ 2 ถึง 3 ลิงค์ในแต่ละภาษา ส่วนกลุ่มลักษณนามนั้นจะเป็นระบบเปิด (open system)³ มีจำนวนกลุ่มมากมายในแต่ละภาษา

³ ชูบินไม่ได้ให้ตัวอย่างของกลุ่มลักษณนาม แต่ผู้วิจัยเข้าใจว่าในภาษาไทยได้แก่กลุ่มที่ใช้คำลักษณนามต่างๆ เช่น กลุ่มที่ใช้ลักษณนาม “แผ่น” กลุ่มที่ใช้ลักษณนาม “ตัว” กลุ่มที่ใช้ลักษณนาม “ก้อน” ฯลฯ ซึ่งมีจำนวนมากมายหลายกลุ่ม

3. กลุ่มคำนามมีความโปร่งใสทางความหมาย (semantic transparency) น้อยกว่ากลุ่มลักษณนาม การแบ่งคำนามออกเป็นกลุ่มลักษณนามมักจะแสดงลักษณะทางกายภาพของสิ่งนั้นเช่น ขนาด, ความมีชีวิต (animacy) คุณสมบัติด้านประโยชน์ใช้สอย เช่น เป็นเครื่องมือ,เป็นอาหาร และฐานะทางสังคม

ซูบินไม่ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการจำแนกคำนามออกเป็นกลุ่มคำนามว่ามีเกณฑ์ใดบ้าง แต่กล่าวถึงว่ามีอยู่หลายเกณฑ์และเพศก็เป็นเกณฑ์หนึ่ง การจำแนกคำนามออกเป็นกลุ่มคำนามด้วยเกณฑ์ความหมายเกี่ยวกับเพศนี้ก็คือการจำแนกคำนามออกเป็นลिंगคั่นเอง ฉะนั้นสำหรับซูบินแล้วลึงคิจึงเป็นกลุ่มคำนามประเภทหนึ่งที่ได้รับการจำแนกโดยใช้เกณฑ์ความหมายเบื้องต้นเกี่ยวกับเพศ

โฟเดอร์ (Fodor, 1959) กล่าวว่าลึงค้เป็นระบบทางไวยากรณ์ที่จำเป็นต้องมีการแจกรูปของหน่วยที่สามารถเปลี่ยนรูปตามลึงค้ต่างๆ(ได้แก่ คำคุณศัพท์ คำกริยา คำนำหน้านาม หรืออื่นๆต่างกันไปตามแต่ละภาษา)ไปตามลึงค้ของหน่วยที่มีลึงค้ตายตัวในประโยค(ซึ่งก็คือคำนามหรือสรรพนาม) และการแจกรูปตามนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป

ตามความเชื่อของโฟเดอร์ การแจกรูปเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปรากฏในระบบลึงค้ โฟเดอร์จึงกล่าวด้วยว่า ระบบลึงค้สามารถเกิดขึ้นในภาษาใดๆก็ได้ยกเว้นในภาษาคำโดด

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างลึงค้กับประเภททางไวยากรณ์อื่นๆนั้น กรีนเบิร์ก (Greenberg, 1966 a อ้างใน Croft, 1990) และ กรีนเบิร์ก (Greenberg, 1966 b อ้างใน Croft, 1990) กล่าวถึงอันดับของความเป็นพื้นฐานของประเภททางไวยากรณ์ต่างๆในแง่ที่เป็นสากลลักษณะ ถ้าประเภททางไวยากรณ์ X มีความเป็นพื้นฐาน (unmarked) กว่าประเภททางไวยากรณ์ Y (ใช้สัญลักษณ์ $X < Y$) ก็สรุปได้ด้วยว่าถ้าภาษาใดมี Y ภาษานั้นก็ต้องมี X แต่ถ้าภาษาใดมี X ภาษานั้นอาจจะมีหรือไม่มี Y ก็ได้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลึงค้สามารถสรุปได้ว่า ถ้าภาษาใดมีลึงค้ ภาษานั้นก็ต้องมีพจน์ ถ้าภาษาใดคำกริยาแจกรูปตามบุรุษ-พจน์หรือลึงค้ คำกริยาในภาษานั้นก็ต้องแจกรูปตามกาล-การณลักษณะ ถ้าภาษาใดมีสตรีลึงค้ ภาษานั้นก็ย่อมต้องมีบุลลึงค้ และถ้าภาษาใดมีนปุงสลึงค้ในภาษานั้นก็ต้องมีสตรีลึงค้และบุลลึงค้ นอกจากนี้จากการที่พบว่าถ้าภาษาใดมีการผันรูป (inflection) ภาษานั้นก็ต้องมีการแปลงคำ (derivation) และการแสดงลึงค้จัดเป็นการผันรูปอย่างหนึ่ง ทำให้สรุปได้ว่าถ้าภาษาใดมีลึงค้ ภาษานั้นก็ต้องมีการแปลงคำด้วย สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

* คำนามและคำสรรพนามเป็นหน่วยที่มีลึงค้ตายตัว หมายความว่าคำนามหรือสรรพนามคำหนึ่งถูกกำหนดไว้แล้วอย่างตายตัวโดยไวยากรณ์ว่าเป็นลึงค้ใด

ลิงค์ในภาษาใดๆ

पुल्लिङ्क < स्त्रीलिङ्क < नपुंसकलिङ्क

ประเภทการผันรูปสำหรับคำทั่วไป

พจน์ < ลิงค์

ประเภทการผันรูปสำหรับกริยา

กาล-การณัลักษณะ < บุรุษ-พจน์-ลิงค์

มโนทัศน์ทางไวยากรณ์ (grammatical concept)

มโนทัศน์การแปลงคำ < กาล-การณัลักษณะ- อรรถาณูเคราะห์ < บุรุษ < พจน์ < ลิงค์

แผนภาพที่ 2.2 สาขาลักษณะของประเภททางไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับลิงค์

2.2 ความหมายแฝงของลิงค์

ในปัจจุบันนี้นักภาษาศาสตร์ยังหาข้อสรุปไม่ได้ว่าความหมายแฝง (connotation) ของลิงค์คืออะไร มีผู้ให้ความเห็นต่างๆกันออกไปมากมาย นักภาษาศาสตร์บางคนเชื่อว่าลิงค์มีความหมายแฝงเกี่ยวข้องกับเพศดังนี้

เออริวิน (Ervin, 1962) ได้วิจัยเพื่อพิสูจน์เกี่ยวกับลิงค์ในภาษาอิตาเลียนว่ามีความหมายแฝงสัมพันธ์กับเพศ โดยให้ผู้บอกภาษาตีค่าคำปลอม (nonsense word) จำนวน 30 คำ ที่สมมุติลิงค์ไว้ด้วยการเติมปัจจัยแสดง पुल्लिङ्क และ स्त्रीलिङ्क และสำหรับการตีค่า ให้ตีค่าเป็นระดับความอ่อนเข้มของคุณศัพท์ 4 คู่ คือ ดี-เลว , น่ารัก-น่าเกลียด , แข็งแรง-อ่อนแอ , ใหญ่-เล็ก โดยที่คำคุณศัพท์แต่ละคู่แบ่งความอ่อนเข้มออกเป็น 7 ระดับ จากนั้นก็ให้ผู้บอกภาษาตีค่าคำว่า gli uomini ' the men ' และ le donne ' the women ' ด้วยคู่คำคุณศัพท์และระดับความอ่อน-เข้มแบบเดียวกับที่ตัดสินคำปลอม แล้วนำการตีค่าคำปลอมและคำจริงมาเปรียบเทียบกัน

ผลที่ได้ก็คือ ผู้บอกภาษาตีค่าของคำปลอมที่สมมุติให้เป็น पुल्लिङ्क ตรงกับตีค่าคำนามที่หมายถึงเพศชาย " gli uomini " และตีค่าคำปลอมที่สมมุติให้เป็น स्त्रीलिङ्क ตรงกับตีค่าคำนามที่หมายถึงเพศหญิง " le donne " ผลที่ได้นี้เออริวินสรุปว่าลิงค์มีความหมายแฝงที่เกี่ยวข้อง

ชื่อกับเพศ पुलลิงค์มีความหมายแฝงสัมพันธ์กับเพศชาย คือมีลักษณะไปทางชั่ว เลว-น่าเกลียด-แข็งแกร่ง-ใหญ่ และสตรีลิงค์มีความหมายแฝงที่สัมพันธ์กับเพศหญิงคือมีลักษณะไปทางชั่วดี-น่ารัก-อ่อนแอ-เล็ก

โคนิชิ (Konishi, 1994) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้วิจัยเกี่ยวกับความหมายแฝงของลิงค์ ด้วยวิธีการที่คล้ายคลึงกับของเฮอริว และเนื่องจากโคนิชิตั้งสมมุติฐานว่า จำนวนลิงค์ ลักษณะและจำนวนของตัวบ่งชี้ลิงค์ (gender marker) มีผลต่อความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างลิงค์และเพศด้วย โคนิชิจึงศึกษาเปรียบเทียบจากภาษาสเปนและเยอรมัน ซึ่งมีระบบของลิงค์ต่างกัน ความแตกต่างของระบบลิงค์ในภาษาสเปนและเยอรมันมีดังนี้

1. ภาษาสเปนมี 2 ลิงค์ คือ पुलลิงค์และสตรีลิงค์ ภาษาเยอรมันมี 3 ลิงค์คือ पुलลิงค์ สตรีลิงค์ และนปงสกลิงค์

2. ตัวบ่งชี้ลิงค์ ในภาษาสเปนมีจำนวนมากกว่าในภาษาเยอรมัน นั่นคือ มีรูปแสดงลิงค์ในพหูพจน์และที่คำคุณศัพท์ในกริยาวลีด้วย ซึ่งตัวบ่งชี้ลิงค์ทั้ง 2 ชนิดนี้ไม่พบในภาษาเยอรมัน

3. บูล (Bull, 1965 อ้างใน Konishi, 1994) กล่าวว่าปัจจัย -o และ -a ทำยคำนามในภาษาสเปน มีความสัมพันธ์กับ पुलลิงค์และสตรีลิงค์ตามลำดับเป็นอย่างมาก เนื่องจากร้อยละ 99.7 ของคำนามที่ลงท้ายด้วย -o เป็นคำนาม पुलลิงค์ และร้อยละ 98.9 ของคำนามที่ลงท้ายด้วย -a เป็นคำนามสตรีลิงค์ ส่วนในภาษาเยอรมัน ปัจจัยท้ายคำนามมีอยู่มากมาย หลากหลายกว่ามาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยท้ายคำนามและลิงค์จึงมีไม่มากนัก

4. คำนำหน้านามชี้เฉพาะในภาษาเยอรมันสามารถนำไปใช้โดยไม่ต้องปรากฏร่วมกับคำนาม ทำให้คำนำหน้านามนั้นต้องรับหน้าที่เป็นสรรพนามและแสดงลิงค์แทนคำนามที่ละไว้ (Mills 1986 อ้างใน Konishi 1994) ตัวอย่างเช่น Der hat 's gemacht (the-have-it-done) 'He did it' คำนำหน้านามชี้เฉพาะ Der ในรูป पुलลิงค์ปรากฏโดยไม่มีคำนามแสดงให้ทราบว่าคำนำหน้านามนั้นกำลังทำหน้าที่เป็นสรรพนามแทนคำนาม पुलลิงค์คำหนึ่งอยู่ ประโยคนี้จึงมีความหมายเหมือนกับ Er hat 's gemacht (he-have-it-done) ซึ่ง er เป็นสรรพนาม पुलลิงค์ นอกจากนั้นคำนำหน้านามชี้เฉพาะในภาษาเยอรมันยังใช้ร่วมกับวิสามานยนาม (proper noun) ได้อีกด้วย (Curme, 1922/1964 . อ้างใน Konishi, 1994) เช่น der Ludwig ' a boy name- Ludwig ' die Marlene ' a girl name - Marlene' วิสามานยนาม Ludwig, Marlene เป็นคำนามเฉพาะที่ไม่ได้กำหนดไว้ในตายตัวทางไวยากรณ์ว่าเป็นลิงค์ใด คำนำหน้านามชี้เฉพาะที่เกิดร่วมกับวิสามานยนามเหล่านี้จึงต้องรับหน้าที่แสดงลิงค์ของวิสามาน

นายนามนั้น ด้วยเหตุนี้เองคำนำหน้านามซึ่งเฉพาะในภาษาเยอรมันจึงมีความสัมพันธ์กับลิงค์มากกว่าคำนำหน้านามในภาษาสเปน

อันที่จริงแล้วความแตกต่างของระบบลิงค์ในภาษาสเปนและเยอรมันมีมากกว่านี้ แต่โคนิซิไม่ได้กล่าวถึงความแตกต่างอื่นๆเนื่องจากการศึกษาของโคนิซิความแตกต่างทางระบบของลิงค์ในภาษาสเปนและเยอรมันที่เกี่ยวข้องก็คือความแตกต่าง 4 ประการที่กล่าวไปแล้วเท่านั้น คำปลอมที่โคนิซิใช้ทดสอบในแต่ละภาษาจะมีส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ปรากฏกับคำนำหน้านามส่วนคำนามที่เหลือโคนิซิจะสมมุติให้เป็นลิงค์ต่างๆครบทุกลิงค์ในแต่ละภาษาด้วยการเติมคำนำหน้านามเอกพจน์ และเพื่อให้ คำปลอมในภาษาสเปนที่โคนิซิใช้จึงไม่ได้ลงท้ายคำด้วยปัจจัย -o หรือ -a อันมีความเชื่อมโยงกับลิงค์เป็นอย่างมากดังที่กล่าวมาแล้ว

ในการเก็บข้อมูล โคนิซิให้ผู้บอกภาษาตีค่าของคำปลอมในภาษาของตนเหล่านั้น ด้วยคุณศัพท์ 3 ชุด คือชุด คุณค่าตามประเมิน (evaluation) ศักยภาพ (potency) และ กิจกรรม (activity) แต่ละชุดประกอบด้วยคุณศัพท์ 4 คู่ รวมเป็นคุณศัพท์ 12 คู่ โดยที่ในแต่ละคู่มีระดับความอ่อน-เข้มเป็น 7 ระดับ (ดูตารางที่ 4.1) จากนั้นเปรียบเทียบกับ ค่าที่ได้จากการตีความคำนามที่แปลว่า 'man' และ 'woman' ของแต่ละภาษา (คือคำว่า "hombre" และ "mujer" ในภาษาสเปน คำว่า "Mann" และ "Frau" ในภาษาเยอรมัน ตามลำดับ) ด้วยคุณศัพท์ชุดเดียวกัน

จากการศึกษานี้พบว่า ในภาษาเยอรมัน ลิงค์มีความหมายแฝงที่สัมพันธ์กับเพศมากกว่าในภาษาสเปน สรุปได้จากการที่ แม้ว่าจะมีค่าความแตกต่างระหว่างคำนามที่แปลว่า 'man' และ 'woman' ในทั้งภาษาเยอรมันและภาษาสเปน ผู้บอกภาษาชาวสเปนกลับไม่ได้ตัดสินคำปลอมที่สมมุติให้เป็น पुलลิงค์หรือสตรีลิงค์แตกต่างกันเลย ซึ่งโคนิซิอธิบายว่าเป็นเพราะในการทดสอบนี้แสดงลิงค์ของคำปลอมไว้ด้วยการเติมคำนำหน้านาม และในภาษาสเปนคำนำหน้านามมีความสัมพันธ์กับลิงค์ไม่มากเท่ากับในภาษาเยอรมันตามเหตุผลที่กล่าวไปแล้ว ส่วนในภาษาเยอรมันนั้นผู้บอกภาษาตีค่าของคำปลอมที่สมมุติให้เป็น पुलลิงค์ตรงกับคำนามที่แปลว่า 'man' และตีค่าคำปลอมที่สมมุติให้เป็นสตรีลิงค์ตรงกับตีค่าคำนามที่แปลว่า 'woman' ส่วนคำปลอมที่สมมุติเป็นนปุงสกลิงค์ในภาษาเยอรมัน ผู้บอกภาษาได้ตีค่าเหมือนกับคำนามที่แปลว่า 'woman' โคนิซิให้คำอธิบายว่าเป็นเพราะในการใช้ภาษาจริงมีการใช้นปุงสกลิงค์กับคำนามที่เป็นเพศหญิงหรือเพศเมียเมื่อต้องการให้ความหมายแฝงเป็นการดูถูกหรือไม่ใส่ใจต่อสิ่งนั้น นอกจากนั้นก็ยังได้พบว่าผู้บอกภาษาเยอรมันตีค่าคำปลอมที่ไม่มีคำนำหน้านามบ่งลิงค์เหมือนกับตีค่าคำนามที่แปลว่า 'man' โคนิซิอธิบายว่าเป็นเพราะ पुलลิงค์เป็นลิงค์พื้นฐานของภาษา

เยอรมัน (เช่นเดียวกับที่เพศชายเป็นเพศพื้นฐานของวัฒนธรรมของผู้พูดภาษานี้) เมื่อผู้บอกภาษาไม่ทราบถึงค่านาม ผู้บอกภาษาก็จะมองว่าค่านามนั้นเป็นบุลลึงค์

ในงานวิจัยนี้โคนิจี้ไม่ได้ทดสอบหาค่าความอ่อน-เข้มของคุณศัพท์จากคำที่แปลว่า 'the men' และ 'the women' ด้วยตนเอง แต่ได้นำผลการทดสอบมาจาก สเกลความแตกต่างทางความหมายครอบคลุมวัฒนธรรม (pancultural semantic differential scales) ของ ออสกู๊ด ,เมย์ และ มิรอน (Osgood ,May and Miron 1957/1975) ซึ่งทดสอบจากหลายๆภาษา และพบว่าแต่ละภาษามีสเกลของตนเองต่างๆกันไป การสรุปเป็นสเกลขึ้นมาใช้ข้อมูลจากเจ้าของภาษาแต่ละภาษา สำหรับสเกลของภาษาเยอรมันและสเปนมีดังนี้

ตารางที่ 2.1 สเกลความแตกต่างทางความหมายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในภาษาเยอรมันและสเปน

	คุณศัพท์ภาษาเยอรมัน	คำแปล	คุณศัพท์ภาษาสเปน	คำแปล
Evaluation	angenehm-unangenehm	'pleasant-unpleasant'	simpático-antipático	'admirable-despicable'
	gut-schlecht	'good-bad'	simpático-antipático	'friendly-repelling'
	freundlich-unfreundlich	'friendly-unfriendly'	agradable-desagradable	'agreeable-disagreeable'
	schön-hässlich	'beautiful-ugly'	bueno-malo	'good-bad'
Potency	klein-gross	'small-big'	débil-fuerte	'weak-strong'
	leicht-schwer	'light-heavy'	chico-grande	'small-big'
	zart-kraftvoll	'tender-vigorous'	enano-gigante	'dwarf-giant'
	schwach-stark	'weak-strong'	menor-mayor	'minor-major'
Activity	ruhig-bewegt	'clam-agitated'	pasivo-activo	'passive-aactive'
	gemessen-lebhaft	'sedate-lively'	lento-rápido	'slow-fast'
	still-geräuschvoll	'quiet-noisy'	viejo-joven	'old-young'
	langsam-schnell	'slow-fast'	blando-duro	'soft-hard'

คุณศัพท์ในตารางที่ 2.1 นี้ใช้วัดความหมายแฝงของ 'man' และ 'woman' และโคนิจี้ก็ได้ใช้คุณศัพท์เดียวกันนี้เองในการวัดการตีค่าคำปลอมโดยผู้บอกภาษาชาวสเปนและเยอรมัน

โทมัส ออฟ แอร์ฟวร์ต (Thomas of Erfurt ,1972 อ้างใน Baron ,1986) นำไวยากรณ์ภาษาละตินของยุคกลางซึ่งเขียนขึ้นราวคริสต์ศักราช 1300 มาแปลและวิเคราะห์ใหม่

พบว่า पुलลิงค์และสตรีลิงค์มีความหมายเกี่ยวข้องกับบทบาทการเป็นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ ซึ่งเป็นบทบาทที่เพศชายหรือเพศผู้และเพศหญิงหรือเพศเมียมักจะแสดงในกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมทางเพศ เพศชายหรือเพศผู้มักจะมีบทบาทเป็นผู้กระทำ รวมทั้งเป็นผู้ก่อชีวิตขึ้นมา ในขณะที่เพศหญิงหรือเพศเมียมักจะมีบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำ มีหน้าที่เพียงอุ้มท้องและให้กำเนิดชีวิตที่เพศชายเป็นผู้สร้างขึ้น คำว่า vir 'man' และ lapis 'stone' มีความหมายที่ เป็นผู้กระทำ จึงเป็นคำนาม पुलลิงค์ ส่วนคำว่า mulier 'woman' และ petra 'rock' มีความหมายเป็นผู้ถูกกระทำ จึงเป็นคำนามสตรีลิงค์

สาเหตุที่ lapis 'stone' มีความหมายเป็นผู้กระทำ และ petra 'rock' มีความหมายเป็นผู้ถูกกระทำนั้น แอร์ฟวตได้อ้างคำอธิบายมาจากมาร์ติน ออฟ ดาเซีย (Martin of Dacia 1961) ซึ่งตีความว่าการให้ความหมายดังกล่าว เป็นการใช้จินตนาการอธิบายประวัติของคำ โดยมองความสัมพันธ์ของ lapis หรือ petra กับ peda 'foot' lapis มาจากวลีว่า lae dens pedem 'injuring the foot' lapis จึงมีบทบาทของผู้กระทำและเป็น पुलลิงค์ petra มาจากวลีว่า pede trita 'worn or trodden by the foot' petra จึงมีบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำและเป็นสตรีลิงค์

ซูบินและเคอปเคอ (Zubin and Köpcke, 1986) เชื่อว่าลิงค์มีความสัมพันธ์กับเพศแต่ในขณะเดียวกันก็ได้เชื่อมโยงเรื่องของลิงค์นี้เข้ากับเรื่องระดับความหมายของคำด้วย คำนามที่เป็นคำในระดับจ่ากลุ่ม (superordinate) มักจะเป็น पुलลิงค์ คำนามที่เป็นคำในระดับปรกติ (basic level) และระดับลูกกลุ่ม (subordinate) มักจะเป็น पुलลิงค์หรือสตรีลิงค์ โดยให้คำอธิบายว่าคำในระดับปรกติ (เช่น "bird") เป็นคำที่ผู้พูดภาษาใช้มากและบ่อยครั้งที่สุดไม่ว่าพูดหรือเขียน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ผู้พูดภาษาจึงใส่ใจที่จะจำแนกคำนามในระดับปรกตินี้ ออกตามเพศ ซึ่งก็แสดงออกมาด้วยการใช้ पुलลิงค์หรือสตรีลิงค์ คำนามระดับลูกกลุ่ม (เช่น "parrot") เป็นการจำแนกคำนามโดยเฉพาะเจาะจงและละเอียดมาก มีที่ใช้น้อยกว่า และมีความสำคัญต่อผู้พูดภาษาน้อยกว่า แต่เนื่องจากโดยความหมายของคำนามในระดับนี้มีการให้รายละเอียดมากอยู่แล้ว ผู้พูดภาษาจึงจำแนกคำนามในระดับนี้ออกตามเพศด้วย ทำให้มักจะเป็นคำนาม पुलลิงค์หรือสตรีลิงค์ ส่วนคำนามในระดับจ่ากลุ่ม (เช่น "animal") จะใช้น้อยกว่าและเป็นคำที่หมายรวมถึงคำอื่นๆ หลายคำจึงไม่ใช้การระบุเจาะจงถึงสิ่งใดโดยเฉพาะ ก็มักจะใช้ पुलลิงค์ ซูบินและเคอปเคอยกตัวอย่างภาษาเยอรมันต่อไปนี้เพื่ออธิบาย โดยอ้างระดับคำจ่ากลุ่มจากโรช (Rosch, 1973) และโรช (Rosch, 1977) ดังนี้

ตารางที่ 2.2 ดั้งของคำนามในระดับจำกลุ่มและคำนามในระดับปรกติ

คำนามระดับจำกลุ่ม	คำนามระดับปรกติ
das ⁵ Instrument 'musical instrument'	die ⁶ Gitarre 'guitar' die Trompete 'trumpet' die Trommel 'drum'
das Obst 'fruit'	der ⁷ Apfel 'apple' die Pflaume 'plum' die Traube 'grape'
das Metall 'metal'	die Bronze 'bronze' der Stahl 'steel' das Eisen iron'
das Spielzeug 'toy'	die Puppe 'doll' der Bauklotz 'block' die Rassel 'rattle'
das Verbrechen 'crime'	der Diebstahl 'theft' der Mord 'murder' die Notzucht 'rape'

อย่างไรก็ตาม ยังมีนักภาษาศาสตร์จำนวนมากที่เชื่อว่าสิ่งนี้ไม่มีความสัมพันธ์ทางความหมายเกี่ยวข้องกับเพศเลย เอเรดส์ (Erades, 1956 อ้างใน Baron, 1971) และ วาเชก (Vachek, 1964 อ้างใน Baron, 1971) กล่าวถึงการหาคำสรรพนามในภาษาอังกฤษปัจจุบันว่า สิ่งนี้ของสรรพนามไม่ได้ขึ้นกับคำนามนั้น หากแต่ขึ้นกับอารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้ภาษาต่อสิ่งที่ตนพูดถึงรวมไปถึงปัจจัยอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษา (extralinguistic factors) เอเรดส์กล่าวว่า ผู้พูดภาษาจะใช้คำสรรพนาม he, she, it แทนคำนามที่เป็นเพศชาย เพศหญิง และสิ่งไม่มีชีวิต ตามลำดับ ก็ต่อเมื่อผู้พูดมีความเป็นกลางทางอารมณ์ต่อสิ่งนั้น วาเชกเสนอต่อไปว่า เมื่อผู้พูดใช้คำสรรพนามสตรีสิ่งนี้แทนคำนามที่ไม่มีชีวิต จะแสดงให้เห็นถึงทัศนคติทาง

⁵ das เป็นคำนำหน้านามที่เฉพาะ เอกพจน์ นพบุรุษ

⁶ die เป็นคำนำหน้านามที่เฉพาะ เอกพจน์ สตรีสิ่ง

⁷ der เป็นคำนำหน้านามที่เฉพาะ เอกพจน์ บุรุษสิ่ง

บวกของผู้พูดต่อสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามเมื่อผู้พูดใช้คำสรรพนามบุลลึงค์แทนคำนามที่ไม่มีชีวิตก็จะแสดงให้เห็นทัศนคติทางลบต่อสิ่งนั้น

มิลเลอร์ (Müller ,1898 อ้างใน Fodor ,1956) เสนอว่าลึงค์ไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางความหมายกับเพศ แต่ลึงค์มีความสัมพันธ์กับความเป็นรูปธรรมและนามธรรมของคำนาม มิลเลอร์ได้ศึกษาการก (case) ของภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียนดั้งเดิมในระดับหน่วยคำ และพบว่าการกประธานสำหรับบุลลึงค์ ซึ่งมีปัจจัยท้ายคำนามเป็น -s และ -sa ให้ความหมายแฝงเป็นรูปธรรม ซึ่งมิลเลอร์เรียกว่าเป็นการกแห่งการรับรู้ (Kasus der Wahrnehmung) ในขณะที่การกประธานสำหรับบุลลึงค์ มีปัจจัยท้ายคำนามเป็น -m มีความหมายแฝงเป็นนามธรรม ซึ่งมิลเลอร์เรียกว่าเป็นการกแห่งภาพลักษณ์ (Kasus der Vortellung)

คำนามสตรีลึงค์ในสมัยดั้งเดิมก็มีความหมายเป็นรูปธรรมเช่นเดียวกับบุลลึงค์ จึงอาจกล่าวได้ว่ามิลเลอร์มองให้สตรีลึงค์และบุลลึงค์อยู่รวมกันเป็นฝ่ายหนึ่งมีความหมายตรงกันข้ามกับบุลลึงค์

2.3 ความเป็นมาของลึงค์ในภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียน

ความเป็นมาหรือกำเนิดของการจำแนกคำนามเป็นลึงค์ต่างๆในภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียน ยังไม่มีข้อสรุปแน่นอนที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป นักภาษาศาสตร์และผู้รู้ในสาขาวิชาอื่นๆจำนวนมากนับตั้งแต่สมัยก่อนคริสตกาล ได้พยายามอธิบายกำเนิดของลึงค์ไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ฟรานเซอร์ (Franzer ,1900 อ้างใน Baron ,1986) เสนอว่าลึงค์มีจุดกำเนิดจากเพศของผู้พูดเท่านั้น ไม่ใช่จากคุณสมบัติใดๆของคำนาม ตัวอย่างเช่น ผู้พูดที่เป็นชายจะพูดว่า " equus " และผู้พูดที่เป็นหญิงจะพูดว่า " equa " เมื่อหมายถึงสิ่งเดียวกันคือ ' house ' ผู้ชายจะเรียกผู้หญิงว่า " feminus " ผู้หญิงจะเรียกตนเองว่า " femina " และในเวลาต่อมาคำเรียกที่แตกต่างกันเหล่านี้ก็ได้กลายมาเป็นความแตกต่างของเพศของสิ่งที่กล่าวถึง ไม่ใช่ความแตกต่างทางเพศของผู้พูด

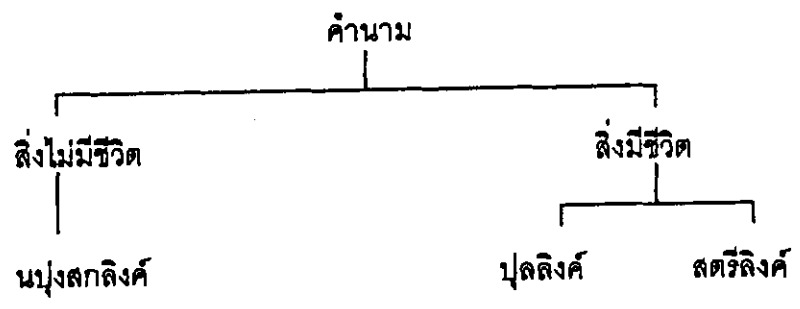
การที่ชายและหญิงเรียกสิ่งต่างๆด้วยคำที่ต่างกันนี้ ฟรานเซอร์ (Franzer,1900 อ้างใน Mauss,1964) ได้นำเรื่องของการแต่งงานนอกกลุ่ม (exogamy) เข้ามาอธิบายว่าการแต่งงานนอกกลุ่มทำให้สามีและภรรยามาจากต่างเผ่าและพูดภาษาต่างกัน คำเรียกสิ่งต่างๆจึงต่างกันไปด้วย

มิลเล (Meillet ,1948) กล่าวถึงความเป็นมาของลิงค์ว่า ลิงค์ที่ถือว่ามีมาแต่ดั้งเดิมทั้ง 3 ลิงค์ของภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียน คือ पुल्लिङ्ग स्त्रीलिङ्ग และ नपुंसकलिङ्ग นั้น ไม่ได้แยกตัวออกมาในเวลาเดียวกัน นपुंसกलिङ्ग ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็น ลิงค์ของสิ่งไม่มีชีวิต (inanimate gender) เป็นลิงค์แรกที่แยกตัวออกมาจากคำนามอื่นๆ ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าเป็น ลิงค์ของสิ่งมีชีวิต (animate gender)

การจำแนกนามออกเช่นนี้ มิลเลเชื่อว่าเกี่ยวข้องกับเหตุผลทางวากยสัมพันธ์เป็นหลัก คือเพื่อจะแบ่งแยกประธานและกรรมของประโยคออกจากกัน เนื่องจากในภาษาดั้งเดิม การกประธาน (nominative) และการกกรรมตรง (accusative) มีรูปเดียวกันและการเรียงลำดับคำในประโยคก็ไม่มีลำดับที่ตายตัว ทำให้เกิดความกำกวม ผู้พูดภาษาในยุคนั้นจึงเติมปัจจัยให้กับคำนามการกกรรมตรง บางตัวเฉพาะเมื่อจำเป็นเพื่อลดความกำกวมลง คำนามที่หมายถึงคน สัตว์ รวมไปถึงสิ่งไม่มีชีวิตที่ได้รับการบุคคลาธิษฐาน เป็นคำนามที่ก่อความกำกวมมากกว่า เพราะมีความหมายเป็นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำได้บ่อยเท่าเทียมกัน ในขณะที่คำนามอื่นๆ นอกเหนือจากนั้นมักจะเป็นผู้ถูกกระทำ เช่น คนสามารถตัดต้นไม้ได้ แต่ต้นไม้ไม่สามารถตัดคน ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีความจำเป็นมากนักที่จะแบ่งแยกคำนามที่หมายถึงสิ่งไม่มีชีวิตออกเป็นการกประธานและการกกรรมตรง การเติมปัจจัยเพื่อแยกการกประธาน ออกจากการกกรรมตรง จึงเติมให้กับคำนามที่อยู่ในลิงค์ของสิ่งมีชีวิตเท่านั้น ดังนั้นลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของภาษาอินโดยูโรเปียนดั้งเดิมก็คือคำนามที่เป็นนปुंसกलिङ्ग จะมีรูปในการกประธานและการกกรรมตรงที่ตรงกัน

จากนั้นคำนามที่อยู่ในลิงค์ของสิ่งมีชีวิต ก็ได้แยกออกเป็น पुल्लिङ्ग และ स्त्रीलिङ्ग มิลเล (Meillet ,1964) กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่าสตรีลิงค์ได้แยกตัวออกจาก पुल्लिङ्ग ด้วยสาเหตุทางด้าน การสร้างคำ (word formation) ที่ต่างกัน แต่ก็ไม่ได้ให้คำอธิบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนี้ การกำเนิดของลิงค์ตามแนวคิดของมิลเล สามารถเขียนออกมาเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 2.3 การกำเนิดของลิงค์ในภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียนตามแนวทางของมิเชล

ฮาลเซอร์ (Alscher,nd.) เป็นอีกผู้หนึ่งซึ่งเชื่อว่าภาษาอินโดยูโรเปียนดั้งเดิมมี 2 ลิงค์คือ ลิงค์ของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ตัวอย่างคือ ภาษาฮิตไตท์⁸ (Hittite) ซึ่งจากหลักฐานตัวเขียนที่เขียนขึ้นในราว 1500-2000 ปีก่อนคริสตกาลที่หลงเหลืออยู่พบว่าไม่มีการจำแนกคำนามออกเป็น पुल्लิงค์และสตรีลिंगค์ มีแต่เพียงการจำแนกเป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตเท่านั้น

2.4 ระบบลิงค์ในภาษาอินดีและเยอรมัน

เนื่องด้วยวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ศึกษาเกี่ยวกับภาษาอินดีและเยอรมัน ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงวรรณกรรมเกี่ยวกับระบบลิงค์ในภาษาทั้ง 2 นี้ ทั้งที่ศึกษาโดยตัวผู้วิจัยเองและนักภาษาท่านอื่นๆ เพื่อให้ทำความเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลได้สะดวกขึ้น

2.4.1 จำนวนลิงค์

ภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียนดั้งเดิมที่นักภาษาศาสตร์สืบสร้างขึ้นมา มี 3 ลิงค์ ภาษาเยอรมันเป็นภาษาที่ยังคงมี 3 ลิงค์เหมือนในภาษาดั้งเดิม ส่วนภาษาอินดีมีเพียง 2 ลิงค์คือ पुल्लิงค์และสตรีลिंगค์

⁸ ภาษาฮิตไตท์เป็นภาษาโบราณที่สาบสูญไปแล้วภาษาหนึ่งในตระกูลอินโดยูโรเปียน เป็นภาษาของอารยธรรมฮิตไตส์ (Hittites) ซึ่งรุ่งเรืองอยู่ในช่วง 1900-715 ปีก่อนคริสตกาลบริเวณที่ราบสูงอนาโตเลีย ประเทศตุรกีในปัจจุบัน ตัวเขียนภาษาฮิตไตส์เป็นอักษรรูปติ่ม (cuneiform) จัดเป็นตัวเขียนที่เก่าแก่ที่สุดของภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียนที่ค้นพบในเวลานี้คือมีอายุราว 1600 ปีก่อนคริสตกาล (Dickey, ed., 1986)

ภาษาฮินดีเป็นภาษาหนึ่งในจำนวนหลายภาษาแถบประเทศอินเดียที่นักภาษาศาสตร์หลายท่านเชื่อว่าวิวัฒนาการมาจากภาษาสันสกฤต กาชู (Kachru, 1992) กล่าวว่าภาษาในสาขาอินโดอารยันทั้งหลายที่พูดกันในแถบประเทศอินเดียมีวิวัฒนาการเป็น 3 ขั้นตอน ในขั้นแรกประมาณ 1500 ถึง 600 ปีก่อนคริสตกาลเป็นยุคของภาษาสันสกฤตสมัยพระเวท (Vedic) และภาษาสันสกฤตแบบแผน (Classical Sanskrit) ในขั้นที่ 2 ก็ได้วิวัฒนาการมาเป็นภาษาปรากฤต ภาษาบาลี ภาษาอปภรังส (Apabhraṃśa) ซึ่งแบ่งย่อยได้เป็น 3 ยุคคือ ยุคต้น ในช่วง 600 ถึง 200 ปีก่อนคริสตกาล ยุคกลาง 200 ปีก่อนคริสตกาลถึงประมาณ ค.ศ. 600 และ ยุคหลังในช่วงประมาณ ค.ศ. 600-ค.ศ.1000 ในขั้นที่ 3 วิวัฒนาการต่อมาเป็นภาษาอินโดอารยันปัจจุบันได้แก่ ฮินดี มารฐี เบงกาลี ซึ่งได้แยกตัวออกจากกันในช่วงประมาณ ค.ศ.1000 - ค.ศ.1200 ในงานที่ได้ทำไปแล้ว(จรัลวิไล, 2540) ผู้วิจัยเชื่อในสมมติฐานเกี่ยวกับประวัติของภาษาฮินดีตามที่กล่าวมานี้ และต้องการหาคำตอบว่าการที่ภาษาฮินดีมีลิงค์เพียง 2 ลิงค์นั้น เกิดจากการรวมตัวของลิงค์ไคเข้ากับลิงค์ไคในระหว่างวิวัฒนาการของภาษาดังเดิมมาเป็นภาษาฮินดี จึงได้รวบรวมคำนามนปุงสกลิงค์ของภาษาสันสกฤตและบาลีที่ใช้อยู่ในภาษาฮินดีปัจจุบัน เพื่อดูว่าคำนามเหล่านั้นจะได้รับการจำแนกให้เป็นลิงค์ไคในภาษาฮินดี พบว่าคำนามนปุงสกลิงค์ดังกล่าวทุกคำได้รับการจำแนกเป็นปุลลลิงค์ในภาษาฮินดีดังตัวอย่างนี้

ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างคำนามนปุงสกลิงค์ในภาษาบาลี-สันสกฤตซึ่งได้รับการจำแนกเป็นปุลลลิงค์ในภาษาฮินดี

คำ/ลิงค์ในภาษาสันสกฤตหรือบาลี	คำ/ลิงค์ในภาษาฮินดี	ความหมาย
phala นปุงสกลิงค์	phal ปุลลลิงค์	'fruit'
jala นปุงสกลิงค์	jal ปุลลลิงค์	'water'
mukha นปุงสกลิงค์	mukh ปุลลลิงค์	'face'
nagara นปุงสกลิงค์	nagar ปุลลลิงค์	'city'
kula นปุงสกลิงค์	kul ปุลลลิงค์	'lineage'

จึงอาจสรุปได้ว่าคำนามนปุงสกลิงค์ในภาษาอินโดอารยันดั้งเดิมได้กลืนตัวเข้ากับคำนามปุลลลิงค์ในระหว่างวิวัฒนาการมาเป็นภาษาฮินดีปัจจุบัน ทำให้ภาษาฮินดีมีเพียง 2 ลิงค์คือปุลลลิงค์และสตรีลิงค์

2.4.2 การจำแนกคำนามเป็นลิงค์ต่างๆ

มีผู้กล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้จำแนกคำนามในภาษาฮินดีและภาษาเยอรมันออกเป็นลิงค์ต่างๆไว้ดังนี้

แมคเกรเกอร์ (McGregor , 1977:163-165) กล่าวถึงการประกอบรูปคำนามในภาษาฮินดีไว้ในตำราไวยากรณ์ว่า "คำนามที่หมายถึงสิ่งมีชีวิตมักจะทำให้มีการเปลี่ยนรูปโดยการเติมหน่วยคำเพื่อแสดงว่าสิ่งมีชีวิตนั้นเป็นเพศชายหรือเพศหญิง...คำที่มีความหมายเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตบางคำก็ปรากฏเป็นคู่ทั้ง 2 ลิงค์ คำที่เป็นสตรีลิงค์มักจะแสดงความหมายว่ามีขนาดเล็กกว่าละเอียดบอบบางกว่า" ตัวอย่างเช่น *ghaṁṭū* 'bell' เป็นคำนาม पुलลิงค์ มีคู่เป็นคำนามสตรีลิงค์คือ *ghaṁṭī* 'small bell' แมคเกรเกอร์ให้ตัวอย่างของหน่วยคำที่ทำให้คำนามเปลี่ยนจาก पुलลิงค์เป็นสตรีลิงค์ไว้จำนวนหนึ่ง จึงอาจกล่าวได้ว่าแมคเกรเกอร์ให้ความสำคัญกับหน่วยคำว่าเป็นเกณฑ์ในการจำแนกคำนามออกเป็นลิงค์ต่างๆ และให้ पुलลิงค์เป็นลิงค์ปกติของภาษาฮินดี หน่วยคำที่แมคเกรเกอร์ให้ไว้มีดังนี้

ตารางที่ 2.4 หน่วยคำที่แปลงคำนาม पुलลิงค์ในภาษาฮินดีให้เป็นคำนามสตรีลิงค์

หน่วยคำ	เติมเข้ากับคำนาม पुलลิงค์	กลายเป็นคำนามสตรีลิงค์
-ī	putr 'son'	putrī 'daughter'
-iyā	kuttā 'dog'	kutiya 'bitch'
-in	mālik 'master'	mākin 'mistress'
-nī	bāgh 'tiger'	bāghin 'tigress'
-āin	sāhu 'merchant'	sāhuāin 'merchant' s wife'
-ānī	naukar 'servant'	naukarānī 'female servant'
-ā	chātr 'student'	chātrā 'female student'
-trī	abhinētā 'actor'	abhinetrī 'actress'
-ikā	lekhak 'writer'	lekhikā 'female writer'
-inī	vidyārthī 'student'	vidyārthinī 'female student'

ซาพิโร (Shapiro ,1986) เป็นอีกผู้หนึ่งที่เขียนอธิบายเกี่ยวกับลึงค์ไว้ในตำราไวยากรณ์ภาษาฮินดี ซาพิโรแบ่งคำนามในแต่ละลึงค์ในภาษาฮินดีออกเป็น 2 กลุ่มตามเสียงท้ายคำนาม ปุลงลึงค์กลุ่มที่ 1 คือคำนามปุลงลึงค์ที่ลงท้ายด้วย -ā คำนามปุลงลึงค์อื่นๆจัดเป็นคำนามปุลงลึงค์กลุ่มที่ 2 คำนามสตรึงค์กลุ่มที่ 1 คือคำนามสตรึงค์ที่ลงท้ายด้วย -ī , -i หรือ -iyā คำนามสตรึงค์อื่นๆจัดเป็นคำนามสตรึงค์กลุ่มที่ 2 คำนามกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ในแต่ละลึงค์จะใช้ปัจจัยที่ต่างกันในการแจก รูป (จะกล่าวถึงต่อไปในหัวข้อ 2.4.3) สิ่งที่ซาพิโรสังเกตได้และแนะนำไว้ก็คือ "จะต้องจำว่าลึงค์ในภาษาฮินดีไม่อาจจะตัดสินได้ด้วยรูปพื้นฐาน (basic form) ของคำนามนั้น ตัวอย่างเช่น แม้ว่าเสียงลงท้าย -ā จะเป็นลักษณะเด่นของคำนามปุลงลึงค์กลุ่มที่ 1 แต่ก็มีคำนามสตรึงค์กลุ่มที่ 2 จำนวนมากที่ลงท้ายด้วยเสียงนี้ เช่น mitratā 'friendship', chatrā 'female student', ekatā 'solidarity, unity' ในทำนองเดียวกันแม้ว่าการลงท้ายด้วยเสียง -ī จะเป็นลักษณะเด่นของคำนามสตรึงค์กลุ่มที่ 1 แต่ก็มีคำนามบางคำที่เป็นคำนามปุลงลึงค์กลุ่มที่ 2 ที่ลงท้ายด้วยเสียงเดียวกันนี้ เช่น ādmī 'man', pānī 'water', ghī 'clarified butter', motī 'pearl', dahī 'curds, yoghurt' ผู้เรียนจึงต้องใส่ใจจำลึงค์ของคำนามตั้งแต่เมื่อรู้จักคำนามนั้นเป็นครั้งแรก"

แต่อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยเอง (จรัลวิไล , 2540) เราสามารถใช้เกณฑ์ความหมายเข้ามาจำแนกคำนามในภาษาฮินดีออกเป็นลึงค์ต่างๆได้ด้วย ดังนี้

คำนามที่เป็นปุลงลึงค์ในภาษาฮินดีมักจะหมายถึงสิ่งเหล่านี้

สิ่งมีชีวิตที่เป็นเพศชายหรือเพศผู้ เช่น pitā 'father', bhāiyā 'brother', bail 'ox'
ชื่อประเทศ เช่น bhārat 'India', jāpān 'Japan', cīn 'China'
ชื่อวันหรือเดือน เช่น budhvār 'Wednesday', aprail 'April',
ชื่อตัวอักษรและตัวเลข เช่น tha 'the letter th', tīn 'the number 3'
ชื่อดอกไม้ พืช เช่น gulāb 'rose', adarak 'ginger'

คำนามสตรึงค์ในภาษาฮินดีมักจะหมายถึงสิ่งเหล่านี้

สิ่งมีชีวิตที่เป็นเพศหญิงหรือเพศเมีย เช่น dīdī 'sister', rāj Kumārī 'princess'
ภาษาและชื่อภาษา เช่น bhāṣā 'language', aṅgrezī 'English'

ชื่อฤดูกาล เช่น barsāt 'rainy season' , garmiyām 'hot season'
 ชื่อแม่น้ำ เช่น gaṅgā 'Ganges river' , yamunā 'Jumna river'
 สิ่งที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ เช่น kahānī 'story' , kāpī 'exercise book'

สำหรับภาษาเยอรมันนั้น ดูเดน (Duden, 1963 อ้างใน Zubin and Köpcke , 1984) กล่าวว่าจากการสุ่มตัวอย่างคำนามภาษาเยอรมัน 78 คำพบว่าร้อยละ 68 เป็นคำนามที่มีความซับซ้อนทางหน่วยคำ คือประกอบขึ้นด้วยหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป และโดยมากแล้วหน่วยคำที่อยู่ท้ายสุดจะเป็นตัวกำหนดลิงค์ของคำนาม ตัวอย่างเช่น Mitleid 'sympathy' เป็นนปุงสกลิงค์เนื่องจาก Leid 'sorrow' เป็นนปุงสกลิงค์ ในขณะที่ Mitleidigkeit 'capacity for sympathy' เป็นสตรีลิงค์ เพราะลงท้ายด้วยหน่วยคำ -keit

ซูบินและเคอปเคอ (Zubin and Köpcke , 1984) ได้อ้างถึงคำอธิบายของดูเดน ดังที่กล่าวไปแล้วและยกตัวอย่างกรณีที่เกิดความขัดแย้งระหว่างลิงค์ของหน่วยคำที่อยู่ในคำนามเดียวกัน และบางครั้งหน่วยคำที่อยู่ท้ายคำนามก็ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวกำหนดลิงค์ของคำนามเสมอไป ตัวอย่างเช่น

be- (MAS) + Reich (NEU) 'kingdom'	->	Bereich (MAS) 'region'
ver- (MAS) + Half (FEM) 'arrest'	->	Verhaff (MAS) 'arrest'
ge- (NEU) + Sicht (FEM) 'sight'	->	Gesicht(NEU) 'face'
ge- (NEU) + Spann (MAS) 'span of animal'	->	Gespann(NEU) 'span of animal'

จากตัวอย่างเหล่านี้จะเห็นได้ว่าคำนามที่เกิดจากการนำหน่วยคำต่างลิงค์มาประกอบกันส่วนแต่ได้รับการจำแนกเป็นลิงค์ตามหน่วยคำที่อยู่หน้าคำนามทั้งสิ้น มิได้จำแนกลิงค์ไปตามหน่วยคำที่อยู่ท้ายคำนาม

นอกจากนั้นซูบินและเคอปเคอยังกล่าวถึงกรณีการใช้เกณฑ์ทางความหมายเป็นตัวกำหนดลิงค์ของคำนาม ในกรณีที่คำนามประกอบขึ้นด้วยหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไป ความหมายของหน่วยคำที่อยู่ท้ายสุดมักจะเป็นตัวกำหนดลิงค์ของคำนาม

เนื่องจากภาษาเยอรมันใช้ทั้งเกณฑ์ทางความหมายและเกณฑ์ทางหน่วยคำในการจำแนกลิงค์ของคำนามนี้เอง บางครั้งเกณฑ์ทางความหมายและเกณฑ์ทางหน่วยคำก็ขัดแย้งกัน ตัวอย่างเช่น Mittwoch 'Wednesday' ทั้งที่ประกอบขึ้นจาก mit 'middle' + Woche

(FEM) 'week' แต่ก็เป็นการนำพหูพจน์เพราะว่าชื่อวันในภาษาเยอรมันจะเป็นพหูพจน์เสมอ (กรณีนี้เกณฑ์ทางความหมายมีอิทธิพลเหนือเกณฑ์ทางหน่วยคำ)

ชโรเดอร์ (Schroeder,nd.) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจำแนกคำนามภาษาเยอรมันเป็นลึงค์ต่างๆไว้ว่าใช้ทั้งเกณฑ์ทางหน่วยคำและเกณฑ์ทางความหมาย สรุปได้ดังนี้

คำนามพหูพจน์ในภาษาเยอรมันมักจะหมายถึงสิ่งเหล่านี้หรือลงท้ายด้วยหน่วยคำต่อไปนี้

สิ่งมีชีวิตที่เป็นเพศชายหรือเพศผู้ เช่น Bruder 'brother', Kater 'Tom cat'

ชื่อวันในสัปดาห์ เช่น Montag 'Monday', Freitag 'Freitag'

ชื่อเดือน เช่น Januar 'January', Oktober 'October'

ชื่อฤดู เช่น Sommer 'summer', Herbst 'fall'

ชื่อทิศทาง เช่น Norden 'north', Osten 'east'

คำที่ลงท้ายด้วยหน่วยคำ -el,-en-ig,-ich,-ling เช่น Schlüssel 'key', König 'king', Lehrling 'apprentice'

คำนามสตรีพหูพจน์ในภาษาเยอรมันมักจะหมายถึงสิ่งเหล่านี้หรือลงท้ายด้วยหน่วยคำต่อไปนี้

สิ่งมีชีวิตที่เป็นเพศหญิงหรือเพศเมีย เช่น Henne 'hen', Tante 'aunt'

ชื่อดอกไม้ เช่น Hortensia 'hydrangea', Aster 'aster'

ชื่อต้นไม้ เช่น Buche 'beech', Kiefer 'pine'

คำนามที่ลงท้ายหน่วยคำ -age,-ei,-heit,-keit,-schaft,-ie,-ik,-ion,-tät,-ur,-in, -ung เช่น Krankheit 'illness', Universität 'university', Natur 'Natur'

คำนามพหูพจน์ในภาษาเยอรมันมักจะหมายถึงสิ่งเหล่านี้หรือลงท้ายหรือขึ้นต้นด้วยหน่วยคำต่อไปนี้

ชื่อเมืองและประเทศ เช่น München 'Munich', Frankreich 'France'

ลูกสัตว์หรือเด็ก เช่น Kalb 'calf', Kind 'child'

คำนามที่ลงท้ายด้วยหน่วยคำ-tum,-ment,-ium,-um -chen,-lein เช่น Datum 'date', Christentum 'christianity', Instrument 'instrument'

คำนามที่เริ่มต้นด้วยหน่วยคำ ge- เช่น Gebäude 'building', Gerede 'gossip'

2.4.3 การแสดงลิงค์ในระดับวากยสัมพันธ์

การแสดงลิงค์ในระดับวากยสัมพันธ์ในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึงการที่หน่วยต่างๆ เปลี่ยนรูปไปตามลิงค์ของคำนามซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางวากยสัมพันธ์กับหน่วยนั้น เช่นการที่คำคุณศัพท์แจกรูปไปตามลิงค์ของคำนามหลัก และจะไม่รวมไปถึงการแจกรูปของคำนามนั้นเองเพื่อแสดงลิงค์ ผู้วิจัย (จรัลวิไล, 2540) ได้เปรียบเทียบการแสดงลิงค์ในภาษาฮินดีกับภาษาเยอรมันไว้พอสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.5 การบ่งชี้ลิงค์ในภาษาฮินดีและภาษาเยอรมัน

หน่วย	ภาษาฮินดี	ภาษาเยอรมัน
คำนำหน้านาม	ไม่มีคำนำหน้านามในภาษา	แจกรูปตามลิงค์ของคำนามเอกพจน์
สรรพนาม	ไม่แจกรูปตามลิงค์	แจกรูปตามลิงค์เฉพาะเมื่อเป็นบุรุษที่ 3 เอกพจน์และเป็นบุรุษสรรพนาม, ประพันธสรรพนาม หรืออนิยมสรรพนาม
คุณศัพท์	แจกรูปตามลิงค์ทั้งในนามวลีและกริยาวลี เฉพาะเมื่อคุณศัพท์นั้น ลงท้ายด้วย -ā	แจกรูปตามลิงค์ของคำนามเอกพจน์ เฉพาะเมื่อเป็นคุณศัพท์ที่อยู่ในนามวลี
คำกริยา	แจกรูปตามลิงค์	ไม่แจกรูปตามลิงค์

รายละเอียดของการแจกรูปตามลิงค์ของหน่วยต่างๆ ในภาษาฮินดีและเยอรมันที่จะแจกแจงต่อไปนี้เป็นการศึกษาและนำตัวอย่างมาจากตำราไวยากรณ์ที่เขียนขึ้นสำหรับผู้เรียนที่เป็นชาวต่างชาติ ตำราไวยากรณ์ภาษาฮินดีเขียนขึ้นโดยแมคเกรเกอร์ (McGregor, 1977) ส่วนตำราไวยากรณ์ภาษาเยอรมันเขียนขึ้นโดยแพกตัน (Paxton, 1987)

2.4.3.1 ตัวบ่งชี้ลิงค์ในภาษาฮินดี

ตัวบ่งชี้ลิงค์ในภาษาฮินดีมี 2 ประเภทได้แก่ คำคุณศัพท์ และคำกริยา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.4.3.1.1 คำคุณศัพท์ภาษาฮินดี

คุณศัพท์ในภาษาฮินดี (เฉพาะที่ลงท้ายด้วย -ā) จะแจกรูปไปตามลิงค์โดยใช้ปัจจัยชุดเดียวกันทั้งเมื่อเป็นคุณศัพท์ที่อยู่ในนามวลีและคุณศัพท์ที่อยู่ในกริยาวลีในทุกการกดังนี้

ตารางที่ 2.6 การแจกรูปของคำคุณศัพท์ในภาษาฮินดี

acchā 'good'	เอกพจน์		พหูพจน์	
	पुल्लिङ्ग	स्त्रीलिङ्ग	पुल्लिङ्ग	स्त्रीलिङ्ग
การกตรง	acchā	acchī	acche	acchī
การกอ้อม	acche	acchī	acche	acchī

ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

- (1.) baṛe makān mem
big (MAS OBL) houses in
'in the big houses'
- 2.) baṛī dūkānom mem
big(FEM OBL) shops in
'in the big shops'

อนุพหวลี (postpositional phrase) ใน (1.) และ (2.) นี้ มีค่านามที่ต่างกัน วลีแรกมีค่านามพหูพจน์ पुल्लिङ्ग คือ makān 'houses' ส่วนวลีที่ 2 ค่านามเป็นพหูพจน์ स्त्रीलिङ्ग คือ dūkānom 'shops' ค่านามที่เกิดร่วมกับอนุพหวลีในภาษาฮินดีจะอยู่ในการกอ้อม (oblique

case) คำคุณศัพท์ที่มาขยายความคำนามทั้งสองจึงต้องเติมปัจจัยของการก้ออม -e เมื่อเป็น पुल्लिङ्ग (1.) และ -ī เมื่อเป็นสตรีलिङ्ग (2.) ตามลำดับ

2.4.3.1.2 คำกริยาภาษาฮินดี

กริยาในภาษาฮินดีแจกรูปตามประเภททางไวยากรณ์หลายประเภทในภาษา คือ นอกจากจะแจกรูปตามการณัลักษณะ มาลา กาลแล้วก็ยังต้องแจกรูปตามलिङ्ग บุรุษ พจน์ ของ ประธานอีกด้วย และบางครั้งหน่วยคำเดียวกันก็แสดงประเภททางไวยากรณ์มากกว่า 1 ชนิด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยแสดงเฉพาะหน่วยคำบ่งชี้लिङ्ग และพจน์ที่ประกอบคำกริยาดังนี้

ตารางที่ 2.7 หน่วยคำบ่งชี้लिङ्ग และพจน์ประกอบคำกริยาในภาษาฮินดี

เอกพจน์		พหูพจน์	
पुल्लिङ्ग	स्त्रीलिङ्ग	पुल्लिङ्ग	स्त्रीलिङ्ग
ā	ī	e	ī

(3.) vah chuegā
he/she will touch (MAS)
'He will touch.'

(4.) vah chuegī
he/she will touch (FEM)
'She will touch.'

ประโยคทั้งสองนี้มีคำกริยา chūnā 'touch' และประธาน vah 'he/she' เช่นเดียวกัน แต่คำกริยาในประโยคที่ (3.) มีปัจจัย पुल्लिङ्ग ā คำกริยาในประโยคที่ (4.) มีปัจจัย สตรีलिङ्ग ī ทำให้เราทราบว่า vah ในประโยคทั้ง 2 ไม่ได้หมายความถึงคนคนเดียวกัน vah ในประโยคที่ (3.) หมายถึง 'he' และ vah ในประโยคที่ (4.) หมายถึง 'she'

มีบางกรณีที่คำกริยาในภาษาฮินดีจะไม่แจกรูปไปตามลิงค์ของประธาน ได้แก่ เมื่อกริยาเป็นปริกัลปมาลา หรือเมื่อกริยา honā 'to be, to become' เป็นกริยาแท้ของประโยค ในปัจจุบันกาล ใน 2 กรณีนี้กริยาจะอยู่ในรูปเดียวกันไม่ว่าประธานจะเป็น पुल्लिङ्ग หรือ स्त्रीलिङ्ग ตัวอย่างเช่นใน (5.)

- (5.) tū cale
 you(SING) may go
 'You(one person) may go.'

แม้ว่าตามปกติแล้วคำสรรพนามใดๆก็ตามในภาษาฮินดีจะไม่แจกรูปไปตามลิงค์ แต่หากว่าประโยคนี้ไม่ใช่ปริกัลปมาลา เราก็จะสามารถทราบได้ว่า tū 'you' ในที่นี้หมายถึงบุคคลที่เป็นชายหรือหญิง จากคำกริยาว่าจะให้ปัจจัย -ā หรือ -ī ทว่าจากประโยคนี้เราจะไม่สามารถทราบได้เลยว่า tū หมายถึงบุคคลเพศชายหรือหญิง (อยู่ในรูป पुल्लिङ्ग หรือ स्त्रीलिङ्ग) หากไม่พิจารณาบริบทอื่นๆประกอบ

และในอีกกรณีหนึ่ง กริยาในภาษาฮินดีจะไม่แจกรูปไปตามประธานแต่กลับแจกรูปตามกรรมของประโยค กรณีดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในเงื่อนไขข้อต่อไปนี้ทั้ง 2 ข้อ

1. มีการณ์ลักษณะแบบสมบูรณ์(perfective aspect) ทั้งนี้ภาษาฮินดีมีลักษณะของสารกการก(ergative case) ในการณ์ลักษณะดังกล่าว
2. เป็นสกรรมกริยาและทราบว่ากรรมตรง ดังตัวอย่าง

- (6.) is laṛke ne pustak kal paṛhī thī
 this boy(MAS) ERG book(FEM) yesterday read(FEM) PAST FEM
 'This boy read the book yesterday.'

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กริยาของประโยคที่(6.)นี้เป็นสกรรมกริยา มีการณ์ลักษณะแบบสมบุรณ์ ทำให้ประธานของประโยคต้องอยู่ในสาธกการก^๑ โดยมีอนุบท ne ทำหน้าที่แสดงกาลและการณ์ลักษณะดังกล่าว กริยาของประโยคนี้จึงแจกรูปไปตามพจน์และลิงค์ของกรรม pustak 'book' ซึ่งเป็นสตรีลิงค์

และหากว่าสกรรมกริยานั้นมีการณ์ลักษณะแบบสมบุรณ์แต่กรรมตรงไม่ปรากฏ คำกริยาก็จะแจกรูปโดยใช้ปัจจัย -ā ซึ่งแสดงเอกพจน์บุรุษที่ 3 पुल्लिङ्गอันเป็นพจน์-บุรุษ-ลิงค์ที่มีความเป็นพื้นฐาน(unmarked)ที่สุดในภาษา ไม่ว่าประธานและกรรมจะเป็นพจน์-บุรุษ-ลิงค์ใดก็ตาม ดังเช่นในประโยค (7.)

(7.) us ne merī or dekhā
 he,she ERG my(FEM) direction(FEM) see(MAS SING)
 'He/she looked in my direction.'

ประโยคที่ (7.) นี้แม้ว่าจะมีการณ์ลักษณะแบบสมบุรณ์ และกริยา dekhnā 'to see' ก็เป็นสกรรมกริยา แต่ประโยคนี้ก็ได้ละกรรมตรงเอาไว้ทำให้ไม่ทราบว่าคุณคณที่กล่าวถึงในประโยคมองสิ่งไร กริยาของประโยคจึงแจกรูปไปเป็น dekhā ตามเอกพจน์ บุรุษที่ 3 पुल्लिङ्ग ซึ่งเป็นพจน์ บุรุษ ลิงค์ที่มีความเป็นพื้นฐานที่สุดในภาษาฮินดี แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นการแจกรูปไปตามประธาน us 'he/she' ของประโยค ซึ่งบังเอิญเป็นเอกพจน์ บุรุษที่ 3 และตีความให้เป็น पुल्लिङ्गได้เช่นกัน (ดังนั้นในประโยคนี้นี้เราจึงไม่ทราบว่าประธานของประโยคเป็น पुल्लिङ्गหรือ สตรีลิงค์) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะไม่ปรากฏกรรมตรงในประโยค แต่หากว่าผู้พูดและผู้ฟังทราบร่วมกันว่ากรรมตรงที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจหมายถึงสิ่งไร กริยาก็ยังคงแจกรูปตามกรรมตรงที่ไม่ปรากฏรูปนั้นด้วยดังตัวอย่างที่ (8.)

^๑ การตีความว่าเป็นสาธกการกนี้ เป็นการตีความของผู้วิจัยเอง ในตำราไวยากรณ์ภาษาฮินดีที่วิเคราะห์ตามไวยากรณ์ดั้งเดิมจะอธิบายว่าเป็นการกอ้อม นั่นคือ ในอดีตกาลและการณ์ลักษณะแบบสมบุรณ์ ประธานของประโยคสกรรม (สาธกการกใช้กับประธานของประโยคสกรรมเป็นหลัก) จะต้องเกิดกับอนุบท ne ทำให้ประธานต้องอยู่ในการกอ้อม เช่นเดียวกับคำนามและคำสรรพนามที่เกิดร่วมกับอนุบทอื่นๆ

(8.) ผู้พูดคนที่ 1: kyā āp ne vah kitāb paRḥī haiṃ?

QUES. you ERG that book(FEM) read(FEM) PRES.

'Have you read that book?'

ผู้พูดคนที่ 2: jī hām, paRḥī thī

Sir yes read(FEM) PAST.

'Yes, read'

จากคำตอบของผู้พูดคนที่ 2 ในตัวอย่างที่ (8.) จะเห็นว่าคำกริยา paRḥī 'read' ยังคงแจกแจงเป็นสตรีลิงค์ตามลิงค์ของกรรมตรง kitāb 'book' แม้ว่ากรรมตรงดังกล่าวจะไม่ปรากฏรูปในประโยคก็ตาม

2.4.3.2 ตัวบ่งชี้ลิงค์ในภาษาเยอรมัน

ตัวบ่งชี้ลิงค์ในภาษาเยอรมันมี 3 ประเภทได้แก่ คำนำหน้านาม คำสรรพนาม และคำคุณศัพท์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.4.3.2.1 คำนำหน้านามภาษาเยอรมัน

คำนำหน้านามภาษาเยอรมันแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือคำนำหน้านามที่เฉพาะและคำนำหน้านามไม่เฉพาะ และจะแจกแจงตามลิงค์เมื่อเป็นเอกพจน์ในทุกการก ดังในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.8 การแจกแจงของคำนำหน้านามที่เฉพาะในภาษาเยอรมัน

การก	เอกพจน์			พหูพจน์ทุกลิงค์
	บุตลิงค์	สตรีลิงค์	นบุงสกลิงค์	
การกประธาน	der	die	das	die
การกกรรมตรง	den	die	das	die
การกเจ้าของ	des	der	des	der
การกกรรมรอง	dem	der	dem	den

ตารางที่ 2.9 คำนำหน้านามไม่ใช่เฉพาะในภาษาเยอรมัน

การก	เอกพจน์			พหูพจน์
	บุลลึงค์	สตรีลึงค์	นบุงสกลึงค์	
การกประธาน	ein	eine	ein	-
การกกรรมตรง	einen	eine	ein	-
การกเจ้าของ	eines	einer	eines	-
การกกรรมรอง	einem	einer	einem	-

สิ่งที่น่าสังเกตก็คือ คำนำหน้านามในภาษาเยอรมันจะไม่แจกไปตามลึงค์เมื่อเป็นพหูพจน์ และในภาษาเยอรมันไม่มีคำนำหน้านามไม่ใช่เฉพาะพหูพจน์ ตัวอย่างของการใช้คำนำหน้านามในภาษาเยอรมันมีดังนี้

- (9.) Der obere Teil des Gebäudes brennt.
 the(MAS NOM) upper part the(NEU GEN) building burn
 'The upper part of the building is burning.'

ในประโยค (9.) มีคำนามอยู่ 2 คำคือคำว่า Teil 'part' ซึ่งเป็นการกประธาน เอกพจน์ บุลลึงค์ และคำว่า Gebäude 'building' ซึ่งเป็นการกเจ้าของ เอกพจน์ นบุงสกลึงค์ คำนำหน้านามไม่ใช่เฉพาะที่มาประกอบกับคำนามทั้งสองจึงต้องเปลี่ยนรูปไปเป็น der และ des ตามลำดับ ตาม การก พจน์ และลึงค์ของคำนาม

2.4.3.2.2. สรรพนามในภาษาเยอรมัน

สรรพนามในภาษาเยอรมันแจกไปตามลึงค์เมื่อเป็นบุรุษที่ 3 เอกพจน์ในทุกการก การแจกของสรรพนามในภาษาเยอรมันมีดังนี้

ตารางที่ 2.10 บุรุษสรรพนามในภาษาเยอรมัน

		บุรุษที่ 1	บุรุษที่ 2	บุรุษที่ 3		
				บุรุษผู้เดียว	บุรุษหลายคน	บุรุษผู้เดียว
การกประธาน	เอกพจน์	ich	du	er	sie	es
	พหูพจน์	wir	ihr	sie		
การกกรรมตรง	เอกพจน์	mich	dich	ihn	sie	es
	พหูพจน์	uns	euch	sie		
การกเจ้าของ	เอกพจน์	mein-	dein-	sein-	ihr-	sein-
	พหูพจน์	uns-	eu-	ihr-		
การกกรรมรอง	เอกพจน์	mir	dir	ihm	ihr	ihm
	พหูพจน์	uns	euch	ihnen		

จากตารางจะเห็นได้ว่าบุรุษสรรพนามในภาษาเยอรมันจะแจกตามลิงค์เฉพาะเมื่อเป็นเอกพจน์บุรุษที่ 3 เท่านั้น

สำหรับบุรุษสรรพนามที่เป็นการกเจ้าของ นั้นเมื่อนำไปใช้จริงจะต้องลงปัจจัยแสดงลิงค์ พจน์ การกของคำนามในครอบครอง (possessed noun) ด้วย ดังนี้

ตารางที่ 2.11 ปัจจัยท้ายคำสรรพนามการกเจ้าของ เพื่อแสดงลิงค์ พจน์ การกของคำนามในครอบครองในภาษาเยอรมัน

การก	เอกพจน์			พหูพจน์ทุกลิงค์
	บุรุษผู้เดียว	บุรุษหลายคน	บุรุษผู้เดียว	
การกประธาน	∅	-e	∅	-e
การกกรรมตรง	-en	-e	∅	-e
การกเจ้าของ	-es	-er	-es	-er
การกกรรมรอง	-em	-er	-em	-en

- (10.) Wir schickt es ihr - em Freund.
 we send it(NEU ACC) her(FEM GEN) MAS DAT friend(MAS DAT)
 'We send it (neuter) to her male friend/boyfriend.'

ประโยคที่ (10.) นี้มีคำสรรพนามอยู่ 3 คำ คือ wir 'we', es 'it' , ihr 'her' เป็นการยกประธาน การกรกรรมตรง และการเจ้าของตามลำดับ สรรพนาม es เป็นสรรพนามบุรุษสกลิงค์ ดังนั้นแม้เราจะไม่ทราบว่าเป็นประโยคที่ถูกส่งไปคืออะไร แต่เราก็คงทราบว่าคำนามที่หมายถึงสิ่งนั้นเป็นคำนามบุรุษสกลิงค์ สรรพนาม ihr- อยู่ในกรกเจ้าของ ซึ่งได้กล่าวไปแล้วว่าจะต้องเติมปัจจัยเพื่อบอกลิงค์ พจน์ การกของคำนามในครอบครองด้วย ในที่นี้คำนามในครอบครองคือ Freund 'friend' ซึ่งเป็นเอกพจน์ บุรุษสกลิงค์ และทำหน้าที่เป็นกรรมรอง สรรพนาม ihr- ซึ่งแสดงให้เห็นเราทราบว่าคำนามที่เป็นผู้ครอบครองเป็นคำนามสตรีลิงค์จึงต้องเติมปัจจัย -em ตาม ลิงค์ พจน์ การกของ Freund ลงไปท้ายคำด้วย

2.4.3.2.3 คำคุณศัพท์ภาษาเยอรมัน

คำคุณศัพท์ในภาษาเยอรมันจะมีการแจกรูปเฉพาะเมื่อเป็นคุณศัพท์ที่อยู่ในนามวลีเท่านั้น และคุณศัพท์ที่อยู่ในนามวลีก็ยังมีกรแจกเป็น 3 แบบต่างกันออกไปแล้วแต่ว่าในนามวลีนั้นมีคำนำหน้านามหรือไม่ และเป็นคำนำหน้านามชนิดใด การแจกของคำคุณศัพท์ที่ปรากฏกับคำนำหน้านามชี้เฉพาะ (เรียกว่าการแจกแบบอ่อน หรือ weak declension) จะแสดงความแตกต่างระหว่างลิงค์ต่างๆเพียงแยกบุรุษสกลิงค์ในการกรกรรมตรง เอกพจน์ออกจากลิงค์อื่นๆเท่านั้น ส่วนการแจกของคำคุณศัพท์ที่ไม่ได้ปรากฏกับคำนำหน้านาม(เรียกว่าการแจกแบบแข็ง หรือ strong declension) และที่ปรากฏกับคำนำหน้านามไม่ชี้เฉพาะหรือบุรุษสรรพนามการกเจ้าของ (เรียกว่าการแจกแบบผสม หรือ mixed declension) จะแสดงความแตกต่างระหว่างลิงค์ชัดเจนกว่า ดังตัวอย่างแสดงการแจกของคำคุณศัพท์แบบต่างๆต่อไปนี้

ตารางที่ 2.12 การแจกรูปคำคุณศัพท์แบบอ่อนในภาษาเยอรมัน

neu 'new'	เอกพจน์			พหูพจน์ทุกลิงค์
	पुलลิงค์	สตรีลิงค์	นปฺงสกลิงค์	
การกประธาน	neue	neue	neue	neuen
การกกรรมตรง	neuen	neue	neue	neuen
การกเจ้าของ	neuen	neuen	neuen	neuen
การกกรรมรอง	neuen	neuen	neuen	neuen

การแจกรูปคำคุณศัพท์แบบอ่อนนี้จะเห็นว่าเกือบจะไม่มี ความแตกต่างกันระหว่างลิงค์ต่างๆ ยกเว้นในการกกรรมตรง ที่รูปเอกพจน์ पुलลิงค์จะแตกต่างไปจากรูปของลิงค์อื่นๆ

ตารางที่ 2.13 การแจกรูปคำคุณศัพท์แบบแข็งในภาษาเยอรมัน

schön 'beautiful'	เอกพจน์			พหูพจน์ทุกลิงค์
	पुलลิงค์	สตรีลิงค์	นปฺงสกลิงค์	
การกประธาน	schöner	schöne	schönes	schöne
การกกรรมตรง	schönen	schöne	schönes	schöne
การกเจ้าของ	schönen	schöner	schönen	schöner
การกกรรมรอง	schönem	schöner	schönem	schönen

การแจกรูปคำคุณศัพท์แบบแข็งแสดงความแตกต่างระหว่างลิงค์ต่างๆมากกว่าการแจกแบบอื่น การแจกแบบแข็งนี้จะเห็นได้ว่าคำคุณศัพท์เอกพจน์ทุกการกจะมีรูปที่ต่างกันระหว่างลิงค์ต่างๆ จะมียกเว้นบ้างก็คือในการกเจ้าของและการกกรรมรอง ที่ पुलลิงค์และนปฺงสกลิงค์มีรูปเหมือนกัน นอกจากจะแสดงความแตกต่างระหว่างลิงค์ต่างๆแล้ว ก็ยังแสดงความแตกต่างระหว่างการกต่างๆด้วย

ตารางที่ 2.14 การแจกรูปคำคุณศัพท์แบบผสมในภาษาเยอรมัน

alt 'old'	เอกพจน์			พหูพจน์ทุกลิงค์
	บุลลิ่งค์	สตรีลิงค์	นบุงสกลิ่งค์	
การกประธาน	alter	alte	altes	alten
การกกรรมตรง	alten	alte	altes	alten
การกเจ้าของ	alten	alten	alten	alten
การกกรรมรอง	alten	alten	alten	alten

การแจกรูปแบบผสมในภาษาเยอรมันแสดงความแตกต่างระหว่างลิงค์และระหว่างการกไม่มากเท่ากับการแจกรูปแบบแข็ง แต่ก็มากกว่าการแจกรูปแบบอ่อน นั่นคือในการแจกรูปแบบผสมนี้การกกรรมรอง และ การกเจ้าของ ในทุกลิงค์และพจน์จะไม่มี ความแตกต่างเลย จากตารางที่ 2.14 จะเห็นว่า คุณศัพท์ในการกเจ้าของและการกกรรมรอง ทุกลิงค์และทุกพจน์ใช้รูป *alten* เหมือนกัน ความแตกต่างระหว่างการกและลิงค์จะมีเฉพาะในการกประธานและการกกรรมตรงเท่านั้น ตัวอย่างการใช้คำคุณศัพท์ในภาษาเยอรมันมีดังนี้

(11.) Es ist nicht mehr das aite Glasgow.

it is not more the(NEU) old(NEU NOM) Glasgow

'It is not the same old Glasgow.'

(12.) Ein drei Jahre altes Kind.

a(NEU) three years old(NEU NOM) child

'A three-year-old child'

คุณศัพท์ *alt* 'old' ในตัวอย่างที่ (11.) และ (12.) ต่างก็ขยายความคำนาม นบุงสกลิ่งค์ด้วยกันทั้งคู่ คือคำนาม *Glasgow* 'Glasgow' และ *Kind* 'child' แต่รูปของคำคุณศัพท์ในตัวอย่างทั้ง 2 ก็แตกต่างกันเนื่องจากในตัวอย่างที่ (11.) คุณศัพท์ *alt* เกิดร่วมกับคำนำหน้านามที่เฉพาะ *das* 'the' ส่วนในตัวอย่างที่ (12.) เกิดร่วมกับคำนำหน้านามไม่ชี้เฉพาะ *ein* 'a' ดังนั้น ในตัวอย่างที่ (11.) จึงเป็นการแจกรูปแบบอ่อนเช่นเดียวกับในตารางที่ 2.12 ส่วนในตัวอย่างที่ (12.) เป็นการแจกรูปแบบผสม ตามตารางที่ 2.14

จะเห็นได้ว่าในภาษาฮินดีและเยอรมันมีตัวบ่งชี้ถึงคหลายประเภท ผู้วิจัยใช้รูปบ่งชี้ดังกล่าวนี้ในการตัดสินว่ารูปภาษาที่ผู้บอกภาษาใช้เป็นรูปภาษาตามถึงค์ของคำนาม(รูปภาษาตามถึงค์) หรือเป็นรูปภาษาตามถึงค์ที่สอดคล้องกับเพศ(รูปภาษาตามเพศ) และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาคำตอบเกี่ยวกับโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาฮินดีและภาษาเยอรมันเกี่ยวกับเพศต่อไป

2.5 แนวคิดที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับการมองโลก

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและโลกทัศน์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของนักภาษาศาสตร์หลายๆท่านที่ว่าด้วยเรื่องนี้ ดังต่อไปนี้

ฮุมโบลด์เป็นบุคคลแรกๆที่กล่าวถึงภาษากับความคิดว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ฮุมโบลด์ (Humboldt, 1988 : 54-55) กล่าวว่า "ภาษาเป็นตัวก่อความคิด กิจกรรมทางปัญญาซึ่งอยู่ภายในจิตใจจะผ่านไปอย่างไรร่องรอยหากว่าไม่ได้แสดงออกมาภายนอกผ่านทางเสียงพูดให้เป็นสิ่งที่รับรู้ได้ ดังนั้นความคิดและภาษาจึงเป็นหนึ่งเดียวที่แบ่งแยกไม่ได้ แต่ความคิดมีความจำเป็นตามธรรมชาติที่ต้องผูกพันอยู่กับเสียงพูด ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วความคิดก็จะไม่ชัดเจนเพียงพอและไม่อาจจะกลายมาเป็นมโนทัศน์"

ความสนใจของฮุมโบลด์อยู่ที่ว่าการที่คนแต่ละชาติพูดภาษาต่างกันทำให้คนแต่ละชาติมีความคิดมีโลกทัศน์ร่วมกันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง แตกต่างไปจากคนชาติอื่นๆ แต่ฮุมโบลด์ก็เชื่อว่าภาษาทุกภาษามีสิ่งที่ร่วมกันเป็นสากลอยู่ก็คือต่างก็ประกอบด้วย 2 ส่วนได้แก่ 1. คำหรือรากคำซึ่งเป็นตัวแสดงมโนทัศน์ มโนทัศน์นี้จะเชื่อมโยงกับทั้งโลกภายนอกและสิ่งที่คนเราสร้างขึ้นมาจากในจิตใจ และ 2. สิ่งที่เข้ามาหลอมส่วนต่างๆของถ้อยคำเข้าเป็นหน่วยเดียว ไม่ว่าจะเป็นตัววิธีใดก็ตาม ซึ่งก็คือไวยากรณ์ที่เป็นสากลของทุกภาษาแม้กระทั่งในขั้นที่พื้นฐานที่สุด (the most primitive state) ความแตกต่างของภาษาแต่ละภาษาอยู่ที่รูป(form)ซึ่งมาจากการที่คนแต่ละชาติมีพลังในการสร้างสรรค์ของจิตที่ต่างกัน

ไวยากรณ์สากล (universal grammar) นี้เองที่เป็นกฎของความคิดพื้นฐานของคนทุกคน ฮุมโบลด์เชื่อว่าภาษาที่สมบูรณ์ที่สุดจึงเป็นภาษาที่สามารถแสดงไวยากรณ์เหล่านี้ออกมาได้ครบ ซึ่งนั่นก็หมายความว่าฮุมโบลด์ให้คุณค่าภาษาต่างๆไว้ไม่เท่ากัน โดยดูจากรูปปรากฏของภาษาซึ่งสะท้อนให้เห็นพลังในการสร้างสรรค์หรืออีกนัยหนึ่งก็คือการแสดงไวยากรณ์ที่เป็นสากลได้ครบดังที่กล่าวมาแล้ว ภาษาที่ฮุมโบลด์เชื่อว่าดีและสมบูรณ์กว่าภาษาอื่นๆก็คือภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียนซึ่งฮุมโบลด์เรียกว่าภาษาตระกูลสันสกฤต(Sanskritic languages) อันเป็นภาษาที่มีวิวัฒนาการโดยเจเพาะอย่างยิ่งภาษาสันสกฤต ฮุมโบลด์กล่าวถึงภาษาเหล่านี้

ว่า "ภาษาตระกูลสันสกฤตเป็นภาษาที่มีรูปใกล้เคียงรูปสมบูรณ์แบบทางภาษา(most perfect linguistic form)มากที่สุด และผู้คนที่พูดภาษาเหล่านี้ก็เช่นกัน ย่อมได้รับการบ่มเพาะจิตใจให้เจริญอย่างมีความสุขต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน"(Humbolt, 1988 :216) การที่คำในภาษาสันสกฤตต้องเติมวิภัติปัจจัยทำให้แต่ละคำแสดงประเภททางไวยากรณ์ให้ปรากฏอย่างชัดเจนตายตัวส่งผลให้ผู้พูดภาษาสันสกฤตมีการจัดระบบในความคิดอย่างเป็นระเบียบ

ฮุมโบลด์มองภาษาคำโดดเช่นภาษาจีนว่าเป็นภาษาที่ไม่สมบูรณ์ คำแต่ละคำไม่มีการแจกรูป ไม่อาจจะระบุได้แน่ชัดว่าเป็นประเภทไวยากรณ์ใด อาศัยเพียงลำดับของคำในประโยคเพื่อแสดงลักษณะทางไวยากรณ์ ก่อให้เกิดความผิดพลาดทางความหมายและมโนทัศน์ได้ง่าย ภาษาคำโดดจึงเป็นตัวก่อความคิดที่ด้อยและมีข้อจำกัด ส่วนภาษาคำติด และภาษาคำควบมากพียงคำนั้นแม้ดูเหมือนว่าจะมีลักษณะคล้ายภาษาที่มีวิภัติปัจจัย แต่จากการที่ภาษาดังกล่าวมีการรวบหน่วยต่างๆเข้าเป็นคำเดียวซึ่งบางครั้งก็มีฐานะเท่ากับประโยค 1 ประโยค ทำให้มโนทัศน์ที่ควรจะต้องแสดงออกมาในคำเดียวหลงหายไปในกลุ่มอันเทอะทะ นอกจากนั้นฮุมโบลด์ก็ยังมองว่าภาษาในตระกูลเซมิติก (Semitic languages) มีข้อด้อยตรงที่รากคำของภาษากลุ่มนี้มีเพียงพยัญชนะเท่านั้น พยัญชนะจึงเป็นส่วนที่สื่อความหมายและมโนทัศน์ ในขณะที่สระเป็นตัวบ่งชี้ทางไวยากรณ์ แยกกันอย่างชัดเจน และเมื่อเราไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะได้ลำพังโดยไม่มีสระ ภาษานี้จึงไม่อำนวยให้แยกความหมายและไวยากรณ์ออกจากกันอันเป็นสิ่งที่หันเหออกจากแนวทางที่ถูกต้องของพัฒนาการทางจิตใจ (mental development)

แนวความคิดเกี่ยวกับภาษาและการมองโลกได้รับการพัฒนาต่อมาจนเป็นแนวคิดพื้นฐานของการศึกษาทางภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ ที่สำคัญคือสมมุติฐานซาเพียร์-วอร์ฟซาเพียร์ (Sapir , 1949 :162 ซ้างโนมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ , 2522 :22) กล่าวไว้ว่า "มนุษย์มิได้มีชีวิตอยู่ตามลำพังในโลกที่เป็นกลาง (objective) หรือในโลกที่เต็มไปด้วยกิจกรรมทางสังคมอย่างที่เป็นที่เข้าใจกัน แต่มนุษย์ตกอยู่ใต้ความเมตตาการุณาของภาษาที่ตนพูด ซึ่งได้กลายมาเป็นการสื่อสารแสดงออกในสังคมของเขา ความคิดที่ว่ามนุษย์ปรับตัวให้เข้ากับความจริงในโลกโดยไม่ใช้ภาษา และที่ว่าภาษาเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยแก้ปัญหาในการสื่อความหมายหรือการแสดงออกเท่านั้นล้วนแต่เป็นมายา ความจริงแล้ว ภาษาที่แต่ละกลุ่มใช้อยู่เป็นประจำนั้นเองเป็นผู้สร้างโลกที่แท้จริงขึ้น โดยที่ชนกลุ่มนั้นๆไม่รู้สึกรู้ตัว ไม่มีภาษา 2 ภาษาใดๆที่มีความคล้ายคลึงกันมากพอที่จะได้รับการพิจารณาให้เป็นตัวแทนความจริงที่ตีความได้ของสังคมเดียวกัน ...เราเห็นเราได้ยิน และรับรู้ประสบการณ์อื่นๆอย่างที่เป็นอยู่ เพราะภาษาที่ชุมชนเราใช้อยู่จนเป็นนิสัยกำหนดและเลือกตีความหมายของประสบการณ์เหล่านั้นให้เรา โดยเราไม่มีทางเลือก"

วอร์ฟ (Whorf, 1956 a :212-214) สนับสนุนความคิดของซาเพียร์ และได้กล่าว ว่า “ภาษาที่เป็นปฏิมืออยู่หลัง (หรืออีกนัยหนึ่งระบบไวยากรณ์) ของแต่ละภาษาไม่เพียงแต่จะเป็น เครื่องมือในการแสดงความคิดเท่านั้น แต่ตัวของภาษาเองยังเป็นตัวสร้างรูปร่างความคิด สร้าง รายการ และเป็นผู้นำทางสำหรับกิจกรรมทางจิตใจทั้งหมด... เราแบ่งส่วนธรรมชาติที่เราประสบ เป็นหลายส่วน จัดหมวดหมู่ให้เป็นมโนทัศน์ และให้ความสำคัญมากน้อยอย่างที่เราให้ ทั้งนี้ เพราะเราปฏิบัติตามสิ่งที่ตกลงกัน(คือภาษานั้นเอง)ซึ่งใช้ในชุมชนภาษาพูดของเรา...ความจริง แล้วไม่มีผู้ใดเลยที่จะมีอิสระในการบรรยายธรรมชาติที่เราเห็นโดยมีความเป็นกลางอย่างสมบูรณ์ (absolute impartiality) เพราะเราต้องทำตามแบบของการตีความหมายที่บังคับเราอยู่”

วอร์ฟ (Whorf, 1956 b) ยังได้ยกตัวอย่างสนับสนุนความคิดนี้ด้วยการศึกษา ภาษาโฮปีซึ่งเป็นภาษาของชาวอินเดียนแดงเผ่าหนึ่งเปรียบเทียบกับภาษายุโรป และพบว่าแม้ผู้ พูดภาษาโฮปีและภาษายุโรปต่างก็รู้จักการนับจำนวนและรู้จักอดีต ปัจจุบัน อนาคตเช่นเดียวกัน ทว่าก็มีความแตกต่างกันในรายละเอียด อันจะวิเคราะห์ได้จากประเภททางไวยากรณ์ที่แตกต่าง กัน ในภาษายุโรป เลขบอกจำนวนพหูพจน์สามารถใช้ได้กับทั้งสิ่งที่มีตัวตน(เช่น คน สัตว์ สิ่งของ) และไม่มีตัวตน (เช่น วัน เดือน ปี)แต่ในภาษาโฮปีจะใช้ได้เฉพาะกับสิ่งที่มีตัวตนเท่านั้น เมื่อจะ สื่อความประโยคที่ภาษาอังกฤษใช้ว่า ‘They stayed ten days.’ เป็นภาษาโฮปีจึงต้องใช้ว่า ‘They stayed until the eleventh day. ส่วนในเรื่องของกาล ภาษายุโรปมีกาลเป็นประเภท ทางไวยากรณ์ รูปภาษาจะต้องแสดงว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบันหรืออนาคต ส่วนใน ภาษาโฮปี คำกริยาไม่แสดงกาล รูปภาษาจะเปลี่ยนไปตามลักษณะของการพูดว่าพูดเรื่องจริง พูดจากความทรงจำ พูดจากการคาดการณ์ ฯลฯ การที่ภาษายุโรปอนุญาตให้ผู้พูดภาษาสามารถ นับเวลาออกเป็น 5 วัน 6 วัน 7 วันได้ และต้องแสดงกาลที่คำกริยา ทำให้ผู้พูดภาษายุโรปมีการ มองโลกโดยเน้นกาลเวลามากกว่าผู้พูดภาษาโฮปีซึ่งภาษาของพวกเขาไม่อนุญาตให้นับจำนวน วันเดือนปี และไม่บังคับให้ผู้พูดต้องสำเนียงกับกาลเวลาขณะพูด

ลูซี่ (Lucy, 1992) เป็นผู้หนึ่งที่ได้นำงานวิจัยเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานซาเพียร์- วอร์ฟ ลูซี่ศึกษาเปรียบเทียบภาษาอังกฤษแบบอเมริกันกับภาษายูคาเทค(Yucatec)ในตระกูล ภาษามายา (Maya)ซึ่งเป็นภาษาที่พูดในแถบรัฐยูคาตัน ประเทศเม็กซิโก เพื่อดูว่าความแตกต่าง เกี่ยวกับรูปแบบของการบ่งชี้พจน์ (patten of number marking)ในภาษาทั้งสองสอดคล้องกับ ความแตกต่างในความคิดของผู้พูดภาษาหรือไม่ ผลของการวิจัยปรากฏว่าผู้พูดภาษาอังกฤษใส่ใจ กับจำนวนของสิ่งต่างๆหลายสิ่งกว่าผู้พูดภาษายูคาเทค คือในการมองภาพที่มีสิ่งต่างๆในภาพ คือสัตว์ อุปกรณ์(เครื่องใช้และภาชนะ)และสสาร แล้วมองอีกภาพที่คล้ายกันแต่แตกต่างกันที่ จำนวนของสิ่งต่างๆในภาพ แล้วให้ผู้บอกภาษาบรรยายภาพ ลูซี่ได้ดูว่าผู้บอกภาษาจะใส่ใจรับรู้

การเปลี่ยนแปลงจำนวนของสิ่งใดในภาพบ้าง ปรากฏว่าผู้พูดภาษาอังกฤษให้ความใส่ใจกับจำนวนของสัตว์และอุปกรณ์(เครื่องมือเครื่องใช้และภาชนะ)มากกว่าจำนวนของสสาร ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยคาเทกใส่ใจกับจำนวนของสัตว์มากกว่าจำนวนอุปกรณ์และสสาร อันเป็นผลมาจากการที่ภาษาอังกฤษบังคับให้ต้องระบุพจน์ทั้งเอกพจน์และพหูพจน์ของคำนามส่วนมากในภาษา ทำให้ผู้พูดภาษาอังกฤษใส่ใจกับจำนวนมากกว่าผู้พูดภาษาไทยคาเทก ซึ่งภาษาของพวกเขากำหนดให้ระบุพหูพจน์กับคำนามจำนวนน้อยในภาษา และเมื่อให้ผู้บอกภาษาทั้ง 2 จัดกลุ่มของสิ่งต่างๆ ผู้พูดภาษาไทยคาเทกมีแนวโน้มจะจัดกลุ่มสรรพสิ่งออกตามเนื้อสารของสิ่งนั้น ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษจัดกลุ่มสรรพสิ่งตามรูปทรง สอดคล้องกับลักษณะภาษาที่ว่า ภาษาคาเทกมองทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเสมือนสิ่งที่มีน้ำหนัก(ไม่ใส่ใจขอบเขตรูปทรงของสิ่งนั้น) การจะกล่าวถึงคำนามเอกพจน์จะต้องใช้คำลักษณนามเข้ามาประกอบทุกครั้ง ส่วนภาษาอังกฤษสามารถนับจำนวนของสรรพสิ่งส่วนมากได้ทันทีโดยการมองที่ขอบเขตและรูปทรงของสิ่งนั้น ทำให้ผู้พูดภาษาอังกฤษใส่ใจกับรูปทรงของสิ่งต่างๆมากกว่า

แนวความคิดของ-ฮุมโบลด์ ชาเพียร์ และวอร์ฟตามที่กล่าวมา เน้นไปที่ว่าภาษามีอิทธิพลต่อความคิดของมนุษย์ และไม่ค่อยได้กล่าวถึงอิทธิพลของความคิดมนุษย์ต่อภาษา มีนักภาษาศาสตร์ท่านหนึ่งคือ จอร์จ ดับบลิว เกรซ ได้กล่าวว่าทั้งภาษาและความคิดต่างก็มีอิทธิพลต่อกัน เกรซ (Grace,1987: 120-124) กล่าวว่านอกจากภาษาจะมีอิทธิพลต่อความคิดแล้วความคิดก็ยังมีอิทธิพลต่อภาษาด้วย ในแง่ที่ว่าภาษามีอิทธิพลต่อความคิด เกรซยกตัวอย่างว่า เมื่อเด็กที่ไม่เคยเห็นสัตว์ชนิดหนึ่งมาก่อนก็สามารถที่จะรับรู้การมีอยู่.คุ้นเคยกับลักษณะของสัตว์ชนิดนั้น ผ่านทางการได้ยินได้ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ดังกล่าว และสามารถรับเอาสัตว์นั้นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโลกของตนได้ แม้ว่าสัตว์นั้นอาจจะไม่มีตัวตนอยู่ในโลกจริง แสดงให้เห็นว่าเรื่องราวที่เด็กได้รับรู้ (ซึ่งก็คือภาษา) ทำให้ความคิดของเด็กเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนั้นเกิดขึ้น ซึ่งก็คือภาษามีผลต่อความคิดนั่นเอง ส่วนในด้านที่ความคิดกำหนดภาษานั้นเกรซยกตัวอย่างว่า เราสามารถหลุดพ้นจากการครอบงำของภาษาได้บ้าง มีความคิดที่ต่างไปจากความคิดเดิมๆได้และเราก็สามารถทำให้ภาษาของเราเปลี่ยนไปด้วยการรับเอาแนวคิดใหม่ๆหรืออุปสรรคใหม่เข้ามา หากว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์ต่อเรา กระบวนการเช่นนี้พบได้เป็นเรื่องปกติในแวดวงวิทยาศาสตร์และการประมวลผลข้อมูล เมื่อสิ่งรอบตัวเปลี่ยนแปลงไปเช่นมีการรับเอาเทคโนโลยีหรือแนวคิดใหม่ๆเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ความคิดและการมองโลกที่เปลี่ยนไปของคนในสังคมนั้นก็ส่งผลให้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปด้วยในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นในระดับคำหรือขึ้นมาถึงโครงสร้างต่างๆทางไวยากรณ์ เกรซ (p.23) กล่าวว่า "ด้วยอิทธิพลของความคิดต่อภาษา...ความเปลี่ยนแปลงต่อไปนี้มักจะเกิดขึ้นในกระบวนการเปลี่ยนแปลงภาษาไป

สู่ความทันสมัย 1.)มีคำที่เป็นนามธรรมมากขึ้น 2.) มีการเปลี่ยนแปลงของหน่วยคำไม่อิสระ อย่างหนึ่งก็คือมีหน่วยคำเติม (affix) ที่เปลี่ยนคำกริยาให้เป็นคำนามมากขึ้น และใช้อย่างกว้างขวางขึ้น 3.) มีคำสันธานมากขึ้น 4.)มีการริเริ่มและการใช้โครงสร้างกรรมวาจกมากขึ้น"

งานวิจัยในประเทศไทยหลายเรื่องก็ได้ข้อสรุปว่าภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากอิทธิพลของความเจริญทางวิทยาการตะวันตกที่เข้ามาในประเทศ ในด้านต่างๆตรงกับที่ เกรซกล่าวไว้ เช่นในงานของนิธิตี มะประวงศ์ (2533) ศึกษาวิวัฒนาการศัพท์การเมืองการปกครองไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 7 ในด้านการกำหนดศัพท์ขึ้นใช้พบว่ามีการเกิดคำขึ้นใหม่มากมายในภาษาไทยเป็นผลจากการรับความคิดใหม่ๆทางด้านการเมือง อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint , 1985) ศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของประโยคกรรมวาจกในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ พบว่ามีการใช้ประโยคกรรมวาจกในภาษาไทยเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของภาษาอังกฤษที่เข้ามาในสังคมไทย สายสมร วัฒนะสมบูรณ์ (2537) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของวิเศษยานุประโยคบอกเวลาในสมัยรัตนโกสินทร์ พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงของวิเศษยานุประโยคบอกเวลาในลักษณะที่มีคุณสมบัติของความเป็นประโยคลดน้อยลง และมีคุณสมบัติของความเป็นนามเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการใช้วิเศษยานุประโยคบอกเวลาเพิ่มมากขึ้น องค์ประกอบทางวากยสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำในประโยคซับซ้อนมากขึ้น และส่วนขยายของประโยคยาวและซับซ้อนมากขึ้นแต่สื่อความคงเดิม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย